

LETO XIII. Stev. 209
 ILDAJA IN TISKA
 CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
 PODJETJE
 »LJUDSKA PRAVICA«
 DIREKTOR PODJETJA
 LEV MODIC
 GLAVNI IN ODGOVORNI
 UREDNIK
 IVAN ŠINKOVEC
 List izhaja vsak dan razen
 petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
 USTANOVljena 4. OKTOBRA
 1934 - MED NARODNOOSVO-
 BODILNO BOROBO JE IZHA-
 JALA KOT 14-DNEVNIK IN
 TEDNIK - OD OSVOBODITVE
 DO 1. JULJA 1951 KOT DNEV-
 NIK. NATO PA KOT TEDNIK
 - OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
 V REDAKCIJSKI POVEZANO-
 STI Z »BORBO«

Selwyn Lloyd naš gost

Včeraj je s posebnim vojaškim letalom prispel na štiridnevni uradni obisk v našo državo britanski zunanji minister s svojim spremstvom

Beograd, 4. sept. (Tanjug) S posebnim letalom se je pripeljal danes na štiridnevni uradni obisk v našo državo britanski zunanji minister g. Selwyn Lloyd. Na letališču v Batajnici ga je sprejel državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović.

Stirimotorni »Comet«, letalo britanskega vojnega letalstva, s katerim se je pripeljal zunanji minister Lloyd, je pristal na letališču v Batajnici točno ob 14. uri. Pot od Londona do Beograda je »Comet« preletel v dveh urah in 40 minutah. Državni sekretar Koča Popović je pozdravil svojega gosta tik ob pristajalni stezi. Z ministrom Lloydom so se pripeljali namestnik državnega podsekretarja v britanskem zunanjem ministrstvu William Hayter, osebni parlamentarni tajnik Selwyna Lloyda polkovnik Robert Grosvenor, pomočnik državnega podsekretarja v Foreign Officeu Achibald Ross, osebni tajnik britanskega zunanjega ministra Dennis Laskey in načelnik oddelka za tisk pri britanskem zunanjem ministrstvu Hope.

Potem ko je minister Lloyd predstavil državnemu sekretarju Koči Popoviću člane svojega spremstva, ga je Popović seznanil z jugoslovanskimi funkcijami. V Batajnici so bili član Zveznega izvršnega sveta Milentije Popović, predsednik beograjskega ljudskega odbora Djurica Jojić, državni podsekretar za zunanje zadeve Mladen Iveković, veleposlanik FLRJ v Veliki Britaniji Ivo Vejvoda, načelnik oddelka v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Jože Zemljak, generalni podpolkovnik Ratko Martinović in šef protokola Dalibor Soldatić. Ministra Lloyda so pozdravili tudi britanski veleposlanik v Jugoslaviji John Nicholls z osebjem veleposlanštva, veleposlanika Kanade in Indije v Jugoslaviji George Ignatieff in Radžašvar Dajal ter pakistanski poslanik Abdul Malik.

ko bi si jo rad, potrdil pa se bom, da bom videl čimveč, ter upam, da se bom pogovoril s predsednikom Titom in z drugimi jugoslovanskimi državniki o tekočih mednarodnih vprašanjih. Varnost in mir v Evropi in na vsem svetu sta skupen smoter naših dveh dežel.

V razgovoru z jugoslovanskimi in tujimi novinarji je izrazil britanski minister za zunanje zadeve upanje, da se bo z jugoslovanskimi državniki pogovoril o problemih med Vzhodom in Zahodom, o vprašanjih, ki jih bo obsegal dnevni red prihodnjega zasedanja Generalne skupščine OZN, o razorožitvi, o evropski varnosti in o drugih aktualnih vprašanjih. Poudaril je, da je prišel v Jugoslavijo kot prijatelj, da ni prišel z namenom, skleniti ta ali oni sporazum, ali zato, da bi si zagotovil podporo Jugoslavije pri tem ali onem vprašanju. »Do vseh problemov nimamo enakih stališč, vendar to ni ovira za prijateljske odnose,« je rekel Selwyn Lloyd.

LLOYDOVA IZJAVA ZA NAŠO JAVNOST

Vesel sem obiska

ki je izraz simpatij ljudstva Velike Britanije do narodov Jugoslavije

Preden je minister Lloyd v spremstvu državnega sekretarja Koče Popovića obšel častno četo jugoslovanskega vojnega letalstva, je vojaška godba zaigrala britansko in našo državno himno. Potem je dal minister Lloyd za jugoslovansko javnost naslednjo izjavo:

»Vesel sem, da sem prišel na obisk v Jugoslavijo. Z zadovoljstvom se spominjam obiska predsednika Tita v Veliki Britaniji leta 1953 in obiska podpredsednika Kardelja leta 1955.

Veselim se ponovnega srečanja z vašim državnim sekretarjem za zunanje zadeve Kočo Popovićem, s katerim sva se večkrat sestala v združenih narodih.

»Zelo cenimo jugoslovanske narode kot vztrajne borce za svojo neodvisnost. Med kratkim obiskom si vaše dežele ne bom mogel ogledati tako dobro.

Moj obisk je dokaz simpatij ljudstva Velike Britanije do jugoslovanskih narodov. Tesne zveze

bodo in neodvisnost. Med kratkim obiskom si vaše dežele ne bom mogel ogledati tako dobro.

Doslej dva kandidata za predsednika Generalne skupščine OZN

Kairo, 4. sept. (AFP) Odbor Arabske lige je soglasno sklenil podpreti kandidaturu libanonskega zunanjega ministra Šarla Malika za predsednika Generalne skupščine XII. zasedanja. Razen libanonskega ministra kandidira tudi predstavnik Nove Zelandije v OZN sir Leslie Munro.

Odbor Arabske lige je prav tako sklenil podpreti ponovno izvolitev Daga Hammarskjölda za generalnega sekretarja OZN.

Nova britanska pobuda za konferenco o Cipru

London, 4. sept. (Reuter). V Londonu pravijo, da bo Velika Britanija poslala Grčiji še eno spomenico v zvezi z možnostjo mednarodnega sestanka, na katerem bi razpravljali o bodočnosti Cipra. O Cipru je včeraj razpravljal britanski zunanji minister Selwyn Lloyd.

Kakor je znano, je Britanija nedavno že predlagala Grčiji in Turčiji sklicanje mednarodne konference o bodočnosti Cipra.

Sovjetska delegacija pojde v Sirijo

Moskva, 4. sept. (TASS). Tu so danes objavili poročilo o sovjetsko-sirskih razgovorih, v katerem je rečeno, da bodo v kratkem pričeli v Siriji vsa vprašanja ekonomskega sodelovanja med obema deželama. V Sirijo bo namreč odpotovala sovjetska delegacija pod vodstvom podpredsednika državnega komiteja za ekonomske stike s tujino Nikitina, ki bo v Siriji podpisala sporazum o gospodarskem in tehničnem sodelovanju.

MIROLJUBNA AKTIVNA KOEKSENSITENCA

»Strateški namen naše vojne mornarice,« je nadaljeval admiral Jerković, »je jasno določen kot strogo obrambni. Jugoslovanska vojna mornarica se ravna po naši politiki, katere bistvo je natančno zapopadeno v formulaciji: miroljubna aktivna koeksistenca. Kar se tiče naših operativno-taktičnih načel, ne morejo biti drugačna kot defenzivna. Bolj jasno povedano, to, kar sem dejal o strateških in operativno-taktičnih konceptih, pomeni, da naša vojna mornarica ne bo zaplula

in ne more nikoli zapluti v tuje vode z namenom, da bi napadla tujo deželo in njeno svobodo, da pa bi najsrditeje napadla in napadala vsakogar, ki bi posegel po naši deželi in svobodi, dokler ga ne bi uničila.«

MNOGO PRIČAKUJEMO OD MORNARIŠKO-TEHNIČNEGA INŠTITUTA

Admiral Jerković je nato govoril o atomskem orožju kot tudi o drugih vojaško-tehničnih pridobitvah na svetu, katerih pojav je prinesel temeljite spremembe v konceptih vojnih mornaric številnih dežel na svetu. V tem oziru pa se v naši mornarici nima kaj spreminiti, kar je treba pripisati daljnovidnosti vrhovnega komandanta, ki je že tedaj, ko je bil položen temelj sodobni vojni mornarici, začrtal ustaljeno in jasno smer tudi za to nevarno atomsko obdobje.

Govorec nadalje o položaju v J.V.M. je admiral Jerković dodal, da to ne pomeni, da so v izgradnji naše vojne mornarice urejena

Svetozar Vukmanović odpotoval na Kitajsko

Hanoj, 4. sept. (Tanjug). Jugoslovanska gospodarska delegacija pod vodstvom podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Svetozarja Vukmanovića, ki se je nekaj dni mudila na obisku v DR Vietnamu, je davi z letalom odpotovala v LR Kitajsko. Na letališču so jo ob odhodu pozdravili predsednik vlade Fam Van Dong ter več članov njegovega kabineta.

Priprave na gospodarsko združitev Sirije in Egipta

Damask, 4. sept. (Reuter). Predstavnik Sirije in Egipta sta včeraj v Damasku podpisala sporazum o ustanovitvi skupnega odbora, ki naj bi v treh mesecih proučil in predlagal ukrepe za dokončno ekonomsko združitev obeh dežel.

Ob otvoritvi mednarodnega vinskega sejma: Predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher v pogovoru z deželnim glavarjem Koroške g. Ferdinandom Wedenigom

Z GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA V LJUBLJANI

Mednarodni vinski sejem odprt

Ob veliki udeležbi domačih in tujih gostov je sejem odprl predsednik Zveze kmetijskih in gozdarskih zbornic Ivan Buković

Ljubljana, 4. septembra. Med osmi sejemskimi prireditvami z mednarodno udeležbo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so se izkazali kot najpomembnejši mednarodni vinski sejmi, kar nam potrjuje čedalje večja udeležba inozemstva na teh sejmih. Današnja otvoritev III. mednarodnega vinskega sejma je dobila še posebno slovesno obeležje z navzočnostjo delegatov 37 držav, ki sodelujejo na plenarnem zasedanju mednarodnega urada za vino.

Slovesnost je začel predsednik pripravjalnega odbora za organizacijo sejma Jože Lepanič, ki je v svojem govoru posebej pozdravil predsednika Izvršnega sveta LRS Borisa Kraigherja, deželnega glavarja sosednje Koroške Ferdinanda Wedeniga, predsednika Zveznih kmetijskih zbornic Ivana Bukovića, predsednika Mednarodnega urada za vino barona Le Roya, predsednika OLO Ljubljana dr. Marjana Dermastio ter navzoče člane Izvršnega sveta LRS in ostale goste. Dejal je, da rasteče zanimanje za to že tradicionalno prireditve potrjuje okolnost, da sodeluje letos v strokovnem delu sejma 118 razstavljalcev z nad 600 vzorci vin iz 20 držav, v komercialnem delu pa 65 razstavljalcev iz šestih držav, ki razstavljajo razen vin in drugih alkoholnih pijač tudi stroje in tehnično opremo ter zaščitna in tehnična sredstva za vinogradništvo in vinarstvo. Poudaril je pomen sejma za pridobivanje in utrjevanje poslovnih zvez, nato pa je razglasil rezultate ocenjevanja vina po mednarodni degustacijski komisiji, ki je v celoti priznala 33 zlatih, 165 srebrnih in 49 bronastih kolajin.

»NASE VINOGRADNIŠTVO IMA SLOVES«

Za njim se je oglašil predsednik Mednarodnega urada za vino

odprl predsednik Zveze kmetijskih in gozdarskih zbornic Ivan Buković. Dejal je, da nam tak mednarodni sejem daje priliko, prikazati najvidnejšim predstavnikom vinarske in vinogradniške stroke po svetu naše uspehe v proizvodnji kvalitetnih vin, po drugi strani pa nam udeležba inozemskih razstavljalcev omogoča ocenjevati naša vina na objektivni podlagi. V svetovni vinski proizvodnji se Jugoslavija glede kvalitete uvršča med vodilne države. Čeprav naši vinogradi ne zavzemajo velikih površin, pri

Kolajne za kvaliteto

Mednarodna komisija za oceno najboljših vin, v kateri je sodelovalo poleg treh domačih še osem inozemskih vinskih strokovnjakov, je v celoti priznala za najboljša vina 97 zlatih, 289 srebrnih in 65 bronastih kolajin, in sicer Jugoslaviji 33 zlatih, 165 srebrnih in 49 bronastih. Sovjetski zvezji 25 zlatih in 30 srebrnih, Španiji 10 zlatih in 2 srebrni, Romuniji 8 zlatih, 22 srebrnih in 6 bronastih, Nemčiji 7 zlatih in 4 srebrne, Franciji 3 zlate in 21 srebrnih, Portugalski 3 zlate, 3 srebrne in 2 bronasti, Cipru 3 zlate, 4 srebrne in 2 bronasti, Grčiji 3 zlate, Veliki Britaniji 1 zlato in 5 srebrnih, Južni Afriki 1 zlato, Italiji 2 srebrnih in 2 bronasti, Avstriji 8 srebrnih, nadaljnje srebrne in bronaste kolajne pa so še prejeli razstavljalci iz Avstralije, Kanade, Alžira, Čila, Malte in Nizozemske.

Od kolajin, podeljenih jugoslovanskim razstavljalcem, je odpadlo na Slovenijo 30 zlatih, 82 srebrnih in 9 bronastih. Največ priznanj so bili deležni naslednji razstavljalci iz LR Slovenije: »Slovenija vino« 11 zlatih in 6 srebrnih, Vinarska zadruga Maribor 6 zlatih in 9 srebrnih, Vinarsko gospodarstvo Ljutomer 4 zlate in 6 srebrnih, Kmetijsko gospodarstvo Zavrč 3 zlate in 2 srebrni, Kmetijsko gospodarstvo Podlehnik 2 zlati in 3 srebrne, Slovenske Gorice, Ptuj 2 zlati in 3 srebrne, Vino Brežice 1 zlato in 4 srebrne ter vinogradniško gospodarstvo Kapela 1 zlato.

Hrvatski razstavljalci so prejeli 2 zlati, 35 srebrnih in 13 bronastih, razstavljalci iz Srbije 1 zlato, 39 srebrnih in 18 bronastih, razstavljalci iz Makedonije 7 srebrnih in 2 bronasti in razstavljalci iz Bosne in Hercegovine 2 srebrni.

vsa vprašanja in da ni več kaj napraviti.

»Ne,« je rekel admiral Jerković, »to samo pomeni, da je bila naša dosedanja pot pravilna in (Nadaljevanje na 2. str.)

v Parizu baron Le Roy, ki je izrekel priznanje jugoslovanskemu vinogradništvu za kvaliteto razstavljenih vin. Sejem je nato

Mednarodni urad za vino za nekaj dni v Ljubljani

Včeraj so začeli plenarno zasedanje te mednarodne strokovne organizacije, na katerem sodelujejo delegacije 37 dežel

Ljubljana, 4. sept. - Mednarodni urad za vino, ki prireja vsako leto plenarna delovna zasedanja, vsako tretje leto pa kongres, je letošnje 37. plenarno zasedanje sklical v Ljubljani v času III. mednarodnega vinskega sejma. Tako so se v Ljubljani zbrale delegacije 37 držav, od tega 22 delegacij članov urada in 17 delegacij, ki sodelujejo kot opazovalci. Razen teh uradnih predstavnikov držav pa so prišli tudi številni predstavniki drugih mednarodnih organizacij za kmetijstvo (FAO), zaščito rastlin, trgovine itd. Strokovne komisije Urada so začele svoje delo že v ponedeljek in so obravnavale vsa važna vprašanja vinogradništva in vinarstva v svetovnem merilu, danes dopoldne pa je bila v magistratni dvorani slovesna otvoritev plenarnega zasedanja.

Namesto obolelega pokrovitelja zasedanja člana Zveznega izvršnega sveta Slavka Komarja je zbranim delegatom izrekel dobrodošlico član Zveznega izvršnega sveta in predsednik Zveze kmetijskih in

gozdarskih zbornic FLRJ Ivan Buković, ki je izrazil prepričanje, da bo to zasedanje pripomoglo tudi k zbliznanju in utrditvi prijateljskih odnosov med narodi, kakor (Nadaljevanje na 2. str.)

čemer gre za površine, ki niso sposobne za druge kulture, je brutto dohodek t e porizvodne panoge zelo pomemben. Nadaljnja naša prizadevanja morajo iti za tem, povečati tudi proizvodnjo kvalitetnega namiznega grozdja. Znatna investicijska sredstva so že predvidena za nadaljnjo obnovo vinogradov po sodobnih proizvodnih načelih. Izvoz jugoslovanskega vina, ki gre v 30 držav in narašča od leta do leta, najbolj dokazuje, da so naša kvalitetna vina na svetovnem trgu zelo cenjena.

Po otvoritveni slovesnosti so se gostje udeležili poskušnje razstavljenih vin, popoldne pa je prireditve obiskalo že veliko številno obiskovalcev, med njimi tudi mnogo zunanjih, ki imajo 50% popust na jugoslovanski železnice.

VREMENSKA NAPOVED

za četrtek 5. septembra
 Lepo vreme z delno oblačnostjo. Zjutraj po kotlinah megla. Temperatura ponoči med 6 in 10, v Primorju 16, najvišja dnevna do 20, v Primorju do 21 stopinj C.

Stanje vremena
 Od Azorov do Urala se razteza močno področje visokega zračnega pritiska, ki ustvarja v pretežnem delu Evrope uho lepo vreme. Frontalne motnje, ki so danes prešle Slovenijo, pogloma slabijo in se pomikajo proti jugovzhodu.

Volilne glasove naj dobe tudi mladi

Mladinska podstava in osnovne organizacije mladine po podjetjih, šolah in vaseh kranjskega okraja so pretežni del priprav za VI. kongres posnetile jesenskimi volitvami o ljudske odbore. Na posvetovanjih, zborovanjih, sestankih in predavanjih bodo mladino seznanili z nalogami, organizacijo in problemi komunalne uprave. Na ta pomemben dogodek bodo mladino skrbno pripravili, še posebej mlade volivce, ki bodo letos prvič volili.

Letošnje predvolilne akcije mladine na Gorenjskem pa ne težijo samo za splošnimi organizacijskimi in agitacijskimi ukrepi. Letos gre mnogo resneje za kandidature mladih, zaslužnih ljudi iz vrst mladinske organizacije o ljudske odbore in njih sote. Dosedanja udeležba mladine v delu komunalne uprave je bila sila šibka. V podjetjih na Gorenjskem je zaposlen pretežni del mladine. Nekatere tovarne bi smeli imenovati »izrazito mladinske«. Mladi ljudje so se uveljavili kot strokovnjaki in kvalificirani delavci v industriji, kmetijstvu, trgovini in prometu. Njih delovna pripravljenost in odgovornost pa se ni v ničemer zrcalila v delu ljudskih odborov, začeti od občin do okraja.

Vzemimo za gornje trditve nekaj števk. V okrajnem zboru, ki šteje 58 poslancev, so bili doslej le 4 predstavniki mlajše generacije, ki se niso presegli 30 let starosti. Se slabše je v zboru proizvajalcev. V predvolilnih pripravah so v kranjskem okraju sicer že izrekli nekaj sodb o delu tega zbora. Zlasti drže ugotovitve, da je bilo v njem premalo neposrednih proizvajalcev, pa preveč podilnega osebja, in da mnoge gospodarske organizacije niso bile naj-

bolje zastopane prek izvoljenih odbornikov. Se važneje mimo te ugotovitve pa je dejstvo, da ta zbor ni predstavljal mlade delanske generacije, ki je v tovarnah in podjetjih v večini. V okrajnem zboru proizvajalcev sta bila doslej samo 2 odbornika mlajša od 30 let.

Prav nerazveseljivo so številke o udeležbi mladine v občinskih ljudskih odborih. Od skupno 339 odbornikov občinskih odborov so bili samo štirje stari do 25 let. Te številke osekakor kažejo na podcenjevanje prizadevnih mladih ljudi, na politično kratkovidnost in nerazumevanje težej in interesov mlade generacije. Razumljivo je, da se lahko mladi ljudje usposobijo za delo v komunalni upravi le tedaj, če delajo sredi starejših, izkušenih ljudi, vendar pa sedanja praznina, ki je nastala med starejšo in mlajšo generacijo, lahko privede do nepopravljivih posledic v prihodnosti. Med mladino na Gorenjskem, ki nosi v proizvodnji skoraj dve tretjini vseh bremen, ki je uspešno dokončala vrsto industrijskih, strokovnih in višjih šol, je dovolj zaslužnih in delavnih mladih ljudi. Zato je prav, da dobe mladi kandidati na političnih priznanje, ki so si ga že izbojevali v proizvodnji, na delovnih mestih in v družbenem življenju.

Mladinske organizacije kranjskega okraja bodo na zborih volivcev in predvolilnih sestankih predložile več mladih kandidatov, ki zaslužijo zaupanje. Predvidevajo, da bodo kandidirali za OLO 12 mladih odbornikov, v njegove sote pa 32 mladincev in mladink. Za občinske ljudske odbore bodo predlagali zborom volivcev 88 mladih kandidatov, za delo v svetih pa bodo predlagali 121 mladincev in mladink. — do

ZIVAHNA PREDVOLILNA DEJAVNOST PO VSEJ DRŽAVI

Ocena političnega in gospodarskega razvoja DAJE SMER PRI IZBIRI KANDIDATOV

Pri pripravah na volitve je še zlasti važna vloga, odmerjena sindikatom in SZDL

Tako kot v Sloveniji se tudi v vseh drugih republikah pripravljajo na bližnje volitve v občinske in okrajne ljudske odbore. V Beogradu so na seji predsedstva Mestnega odbora Socialistične zveze, ki ji je predsedoval Djurica Jojkić, sklenili, da je najvažnejša naloga organizacij SZDL

pojasnjevanje in prikazovanje razvoja mesta v zadnjih letih, izpopolnjevanje komunalnega sistema, gospodarski napredek itd. Na sestankih pa bo moč članstvu prikazati tudi bodoči razvoj mesta, to tem laže, ker imajo v Beogradu že izdelan perspektivni načrt za razvoj mesta. Volivci bodo

lahko spoznali, kako pomembno mesto zavzemajo občine in kako potrebno je, da v ta oblasti organ izvolijo ljudi, ki bodo kos vsem nalogam.

V BiH sestanki, predavanja, diskusijski večeri

Takoj po razpisu volitev so se tudi v Bosni in Hercegovini začeli resno pripravljati na to veliko politično akcijo. Volilne komisije so poskrbele za organizacijsko-tehnične ukrepe, nekoliko kasneje pa so začeli tudi s političnimi pripravami, ki so sedaj zjaje vso republiko. Imeli so sestanke predstavnikov družbeno-političnih organizacij in tiska, na katerem so razpravljali o sodelovanju teh organizacij v pripravah na volitve. Po tem sestanku in po sestanku predsedstva Glavnega odbora Socialistične zveze BiH so začeli na vsem področju republike sklicevati sestanke SZDL, sindikalne sestanke itd., na katerih razpravljajo o vseh najvažnejših političnih in gospodarskih problemih. Zivahno se na volitve pripravljajo tudi mladinske organizacije in ženska društva, pridružujejo pa se jim združenja novinarjev, kulturnih in javnih delavcev, ki pripravljajo predavanja, ustne časopise, diskusijske večere itd.

Sindikalne organizacije so zlasti delavne v Makedoniji

Sestalo se je že predsedstvo republiškega sveta sindikatov in nakazalo najvažnejše naloge svojih organizacij pri pripravah na volitve. Njihovo glavno delo bo po podjetjih, kjer bodo organizirali predavanja in razprave o dosedanjem razvoju komunalnega sistema in o gospodarskem napredku.

Sklicali naj bi občinske konference žensk

Okrajni komite ZK v Murski Soboti je včeraj razpravljalo o pripravah na volitve in o nekaterih drugih tekočih nalogah, kot so zadržana kooperacija, odkupi, plačevanje davkov, mnenje prebivalstva o reorganizaciji šolstva in drugo.

Seje se je udeležila tudi organizacijska sekretarka CK ZKS Vida Tomšičeva, ki je med drugim dejala, naj bi sklicali občinske konference žensk, kjer bi se lahko pomenile o kandidatkah za ljudske odbore. Tako pripravljene ženske se bodo zavzele za to, da bi predlagana kandidatkata bila tudi izvoljena. Podobno velja tudi za mladince.

S slovesne otvoritve

plenarnega zasedanja Mednarodnega urada za vino

(Nadaljevanje s 1. strani) enakopravni podlagi o vseh mednarodnih vprašanjih. Živo je zainteresirana na usod isvojeva vinogradništva, ki neposredno ali posredno zaposluje milijone naših

Predsednik Zveze kmetijskih in gozdarskih zbornic FLRJ Ivan Buković odpira plenarno zasedanje Mednarodnega urada za vino

MNENJA ZDRAVSTVENIH STROKOVNJAKOV

Preplah zaradi »azijske« gripe je brez osnove

Bolezen, ki se je pojavila ponekod pri nas, se ne razlikuje od poprejšnjih boleznih te vrste

Beograd, 4. sept. (Tanjug). Spričo vesti o širjenju »azijske« gripe v naši državi je dejal sekretar za narodno zdravje pri Zveznem izvršnem svetu dr. Herbert Kraus, da je preplah zaradi te gripe povsem brez osnove.

Virusa »azijske« gripe pri nas niso laboratorijsko identificirali — je rekel dr. Kraus — zato ni osnove za trditve, da je primere gripe v nekaterih naših pokrajinah povzročil virus »azijske« gripe. Bolezen, ki se je pojavila ponekod pri nas, se ne razlikuje od poprejšnjih boleznih te vrste. Ta gripa je prehodnega značaja in je ne spremlja druge boleznin, kot na primer pljučnica, kakor je bilo med epidemijo gripe pred dvema letoma.

Dr. Kraus je dejal, da je težko označiti vrsto te gripe, dokler ne bodo v laboratorijih identificirali njenega virusa, sleherni preplah pa bi napravil samo škodo.

V Beogradu so se danes sestali zdravstveni delavci iz posameznih republik. Dr. Tone Ravnikar, pomočnik sekretarja Sveta za narodno zdravje Slovenije, je dejal, da so povsem neosnovane govorice o širjenju gripe v Sloveniji. V bližini italijanske meje so ugotovili blizu 20 primerov bolezni, ki se ne razlikuje od navadne gripe. Po podatkih republiške epidemiološke službe v Sloveniji ni občutnejšega povečanja primerov gripe.

Sekretar Sveta za narodno zdravje Makedonije dr. Gligor Tofoski je dejal, da so v Makedoniji ugotovili več primerov bo-

lezni na dihalih kot sicer v tem letnem času. Bolezenski primeri sodijo v vrsto običajne gripe, bolezen traja dva do tri dni, čeprav se ponekod kažejo znaki, da je bolezen zajela tudi živčni sistem. Hujših primerov ni bilo, virusa pa še niso identificirali.

Dr. Jovan Cekić, predsednik Sveta za narodno zdravje Srbije, pravi, da so tudi v Srbiji ugotovili nekaj primerov, vendar ne gre za epidemijo. Bolezen se ne

razlikuje od navadne gripe, čeprav je bil v nekaterih primerih načet tudi živčni sistem. Bolniki imajo temperaturo največ do 37°C, virusa pa še niso identificirali. Profesor Arpad Han, član Sveta za narodno zdravje LR Hrvatske, je dejal, da so ugotovili tudi v njihovi republici več primerov gripe, vendar ni znakov, po katerih bi se dalo sklepati o posebni vrsti gripozne bolezni. Tudi član Sveta za narodno zdravje BiH dr. Ernest Grin je povedal, da se bolezenski primeri v Bosni in Hercegovini ne razlikujejo od siceršnjih oblik gripozne bolezni.

Admiral Jerković ob 15-letnici JVM

(Nadaljevanje s 1. strani)

da je treba nadaljevati v tem smislu. Mi zlasti mnogo pričakujemo od našega mornariško-tehničnega inštituta, ki se relativno naglo razvija ne samo v organizacijskem in kadrovsko-strokovnem oziru, marveč tudi v smislu materialno-tehnične opremljenosti.

POGOJI ZA UREDITVE ATOMSKEGA POGONA LADIJ

Dvajset novinarjev iz vseh ljudskih republik, zbranih v dvorani Doma Jugoslovanske vojne mornarice v Splitu, je nato admiral Jerkovića zaprosilo, naj

podrobneje pojasni, kaj je mislil s tem, da v JVM še niso urejena vsa vprašanja v zvezi s tako imenovanim atomskim položajem.

»V naših razmerah,« je pojasnil komandant JVM, »moramo celoviteje opremiti posadke, ladje, pomorska oporišča in druge elemente vojne mornarice s protiatomskimi zaščitnimi sredstvi in moramo zagotoviti dodatno taktično in tehnično ABH (atomsko, biološko, hidrogensko) znanje starejšinskega in vsega kadra vozne mornarice. Razen tega,« je posebej poudaril admiral Jerković, »mislim, da so dozoreli tehnični, znanstveni in materialni pogoji, da se intenzivneje lotimo ureditve atomskega pogona ladij, kakor tudi nekaterih odpremnih elektronskih sredstev za potrebe raznih bojnih odredov.«

POMOČ MORNARICE PREBIVALSTVU

Ko je govoril o povezanosti JVM z ljudstvom, je admiral Jerković navedel vrsto primerov, ko so pripadniki JVM pomagali prebivalcem vseh naših krajev, zlasti pa tistim na obalnem področju in na otokih. Jugoslovanska vojna mornarica je dala doslej 35.000 raznih specialistov, motoristov, strojnikov, šoferjev, električarjev, radiotelegrafistov itd., kar je velikega pomena za naše gospodarstvo. Razen tega so enote JVM očistile naše pomorske poti min in omogočile promet, ribištvo in turizem na morju ob naši obali, s čimer so prihranile naši deželi nad 200 milijonov dinarjev. JVM je zgradila razne ceste, mostove in operativno obalo v vrednosti okoli 150 milijonov dinarjev, njeni pripadniki pa so prispevali prostovoljni delovni ur v denarni vrednosti več kot 2 milijardi dinarjev.

državljanov in ima vse pogoje za nadaljnji razvoj. Vojna pustošenja so sicer povzročila našemu vinogradništvu veliko škodo, toda z naporom vinogradnikov in družbene skupnosti, ki je samo v zadnjih letih dala vinogradništvu okrog 16 milijard dinarjev, smo naše vinograde v velikih meri obnovili, pa tudi razširili, tako da obsegajo zdaj 280.000 ha, to je okrog 50.000 ha več kakor pred vojno. V prihodnjih letih pa je predvideno, da bomo uredili še za 30.000 ha novih vinogradov. V skladu z resolucijami kongresov mednarodnega urada za vino pazimo na pravilno izbiro sort in zemljišč. Rajoniranje vinogradniških področij je zaključeno in se novi vinogradi lahko posade le z izbranimi sortami in na določenih zemljiščih, hkrati pa trebimo samorodnice. Zgradili smo vrsto novih kleti, predvsem na zadružni podlagi. Za napredek vinogradništva in za zaščito potrošnikov pa je bil sprejet tudi nov zakon o vinu.

Ob zaključku svojih izvajanj je Ivan Buković izrazil željo, da bo delo kongresa uspešno, da bodo delegati ameli priložnost oceniti kvaliteto jugoslovanskih vin, počeni od tipično severnjakih do izrazito južnjakih, in da bodo po končani obravnavi važnih vprašanj vinogradništva in vinarstva tudi obiskali naša vinogorja.

Za njim je govoril predsednik Mednarodnega urada za vino baron Le Roy, ki je v svojih izvajanjih zlasti poudaril tradicijo vinogradništva na jugoslovanskih tleh, ki sega še v grško in rimsko dobo.

Delegacije so se nato udeležile otvoritve III. mednarodnega vinskega sejma, popoldne so si ogledale kleti podjetja »Slovenija-vino« v Šiški, nato pa so se odpeljale na Bled.

SPOROČILO DRŽAVNEGA SEKRETARIATA ZA ZUNANJE ZADEVE

o dvojnih državljanjih

Gre za državljane FLRJ in ZSSR, da se izrečejo za državljanstvo ene ali druge države

BEograd, 4. sept. (Tanjug). — V Državnem sekretariatu za zunanje zadeve so danes objavili naslednje sporočilo o podaljšani veljavnosti dogovora o dvojnih državljanjih, ki je bil sklenjen med vladaoma FLRJ in ZSSR.

»Z izmenjavo ratifikacijskih listin med vladaoma FLRJ in ZSSR je začel veljati 31. julija 1956 dogovor o ureditvi vprašanj v zvezi z ljudmi, ki imajo dvojno državljanstvo.

Ta konvencija je dala možnost vsem tistim, ki jih pogodbeni stranki štejeta za svoje državljane, da se izrečejo za državljanstvo ene ali druge države. Rok za izjave je trajal leto dni in je potekel 31. julija letos.

ko do omenjenega roka podajo ustrezne izjave glede svojega državljanstva. Dvojni državljanji, ki imajo stalno bivališče na ozemlju FLRJ, pa bi šele ohranili državljanstvo ZSSR, naj pošljejo izjavo sovjetskemu veleposlanstvu v Beogradu. Tisti dvojni državljanji, ki stalno bivajo v Sovjetski zvezi, pa bi radi obdržali državljanstvo FLRJ, naj to sporočijo jugoslovanskemu veleposlanstvu v Moskvi. Izjave glede državljanstva naj dajo vsi ljudje, ki so stari nad 18 let, če so poročeni, pa tudi mlajši. Mladotletniki, ki so stari 16 let, lahko s posebno izjavo obdržijo državljanstvo druge pogodbenice, če ne želijo ohraniti državljanstva, za katero so se izrekli njihovi starši.

Dvojni državljanji, ki do 31. julija 1956 ne bodo z izjavo uredili svojega državljanstva, bodo dokončno postali državljanji tiste dežele, na katero ozemlju stalno prebivajo. Natančneje navodila v zvezi s to konvencijo lahko dobijo prizadeti pri veleposlanstvu FLRJ v Moskvi, oziroma pri veleposlanstvu ZSSR v Beogradu.»

Tri dni v steni nad Tamarjem

Hrvatska alpinista Hanzer in Verša rešena s severne stene Travnika

Kako je potekalo reševanje

Planica, 4. sept. — (Po telefonu) — Iz planinskega doma Tamar v Planici sta se v ponedeljek ob pol petih zjutraj napotila na plezalno turo hrvatska alpinista Ervin Hanzer iz Zagreba in Silvie Verša iz Reke, ne da bi oskrbnico planinskega doma obvestila o svojih namerah. Dejala sta samo to, da se bosta vrnila pozno zvečer.

Kakor so pozneje povedali njuni prijatelji, sta ta dva alpinista stopila v zajedo Travnika (2368 m). Ta njun vzpon pa bi bil, če bi uspel, prva ponovitev te približno 700 m dolge smeri, ki je ocenjena s stopnjo V. in na nekaterih mestih celo s VI. stopnjo.

Sredi popoldneva pa je v planiškem kotu začelo deževati, gore nad dolino Tamarja pa je pobelil sneg. Hanzer in Verša se nista vrnila niti zvečer, niti v torek dopoldne do 11. ure, ko je oskrbnico planinskega doma v Tamarju obvestila postaja gorske reševalne službe na Vršiču, saj je bila zaradi dvodnevnega deževja in

neurja upravičeno lahko zaskrbljena za usodo obeh alpinistov. Z Vršiča so obvestili reševalne postaje na Jesenicah, v Kranju in v Ljubljani.

Reševalna akcija je danes potekala iz dveh smeri hkrati. Na vrh Tamarja so se napotili ljubljanski reševalci, pod steno Tamarja pa jeseniški. Okrog 8. ure je vodja postaje GRS Ljubljana Igor Levstek prejel radijsko vest jeseniških reševalcev, izpod Tamarja, ki so sporočili, da sta pogrešana alpinista odgovorila na njihove klice, da sta dejala, da bosta s stene izplezala sama in da ne potrebuje nikakršne pomoči. Ljubljanski reševalci so se

potem vrnili na Vršič in nato v Tamar, Jeseničana Uroš Zupančič in Ciril Praček pa sta plezala Verši in Hanzerju naproti. Kasneje okrog 12. ure sta ta dva reševalca sporočila, da hrvatska alpinista kličeta na pomoč, ker se jima je zadržila vrvi in ne moreta nikamor. Jeseniški reševalci so takoj odšli na pomoč in sicer najprej Jeglič, Kunaver, Mahkota in Šara, kasneje pa še ostali reševalci, ki so medtem prispeli z Vršiča. Ob pol treh popoldne sta Zupančič in Praček naposled sporočila, da sta alpinista že navezala na svoje vrvi in da sta oba nepoškodovana.

Tako torej sta bila Hanzer in Verša po treh dneh »leže« in dveh bivakih naposled rešena. Skupaj z reševalci sta prispela v koč v Tamar okrog pol šeste ure. Razen manjših odrgnin in premraženosti nista utrpela nobenih drugih poškodb. G.

Nerešeno vprašanje

Svetovni tisk se nadalje analizira najnoveše poteze sirijske in ameriške diplomacije na Srednjem vzhodu, pa tudi nekateri novi elementi v razvoju Severne Afrike so vzbudili pozornost svetovne javnosti. Maroko se pripravljajo na to, da združi pod eno streho vse maroške Arabe in Berbere, Francija je sprožila v Južni Ameriki in Aziji veliko diplomatsko akcijo za svojo tezo o alžirskem vprašanju. Tunizija je zapletila, da se bodo francoski vojniki še naprej vdrli na ozemlje in tako kršili tuniško suverenost.

Na videz med vsemi temi potezami in protipotezami ni dosti skupnega in vendar ni težko zrediti, da gre za očito in nikomur prikrito borbo med francosko in arabsko diplomacijo. Francoska vlada je sicer priznala neodvisnost Tunizije in Maroka, vendar tretja ali dve državi še vedno kot nekakšen protektorat. Francija vzdržuje v Tuniziji in Maroku še velike vojaške sile. Še več, tuniška in maroška tla izkorišča za svoje operacije proti alžirskim upornikom. Francija utemeljuje to intervencijo s tem, da dobivajo alžirski uporniki pomoč iz Egipta in da gre od tod orožje prek Libije in južne Tunizije v Alžir.

Za Francijo je torej neodvisnost Tunizije in Maroka precej formalnega kot pa dejanskega. Očito je, da smatra obe ti dve državi še vedno kot nekakšno operativno področje proti alžirskim upornikom. Vse francoske poteze v Severni Afriki, vse misle, ki potujejo po svetu, vse razprave v Parizu si lahko razlagamo kot en sam velikopotezen poskus, da se za vsako ceno reši Alžir.

Zato je šla ena mislija v Južno Ameriko, druga pa v Azijo, zato je prišlo v San Sebastiano na sestanku med francoskimi in španskimi predstavniki. Prvi pogled je šel za to, da Francija in Španija vsakdanje svojo politiko in svoje stališče glede Maroka, v zadnji instanci, torej v bistvu, pa so Francozi mislili samo na Alžir.

To je sedaj isto veliko vprašanje,

v katerem se bo morala Francija še odločiti. Nihče ne zanika in zmanjšuje dejstva, da je Francija pristala na neodvisnost - pravzaprav je bila k temu bolj ali manj prisiljena - Vietnam, Laos, Kambodža, Tunizija in Maroka, vendar pa se s tem še ne more opravičiti ne pred lastnim narodom, ne pred zgodovino in človeštvom, da je storišila vse in da naprej ne more in ne sme.

Nihče seveda ne zanika, da ni alžirsko vprašanje veliko bolj zapleteno in razburljeno, kot je bilo na primer tuniško vprašanje. Francozi so v Alžiru investirali ogromno kapitala in poskrbeli predvsem za tehnični razvoj dežele. Nedvomno je, da so bile te investicije tudi v interesu domačega prebivalstva, vendar pa so jih v prvi vrsti narekovali interesi francoskega življa.

Francija je po vojni storišila nekaj silno težkih, usodnih in lahko bi rekli tudi zgodovinskih nujnih potez. Umaknila se je iz vse Indokine, pristala je na oborožitev Zahodne Nemčije, dalje je sklenila z bonnsko vlado sporazum o postopni priključitvi Posarja Nemčiji, pristopila je celo k zahodnoevropski zvezi, v kateri ima Nemčija vse večjo besedo, pred letom in pol pa je priznala neodvisnost Tunizije in Maroka.

Vse to je pravzaprav storišila prej v interesu svetovnega mira kot pa v svojem lastnem interesu. In vendar sedaj v alžirskem vprašanju ne najde prave rešitve. Francoska vlada razvija veliko diplomatsko ofenzivo, v Alžiru samem nadaljuje operacije proti upornikom, hkrati pa pripravljajo v Parizu nov politični statut. Francija je torej angažirana kar na treh »frontah«.

Jasno je zato, da Tunija in Maroko ne moreta uživati pravega mira, dokler bo ves francoski vojaški, diplomatski in finančni aparat osredotočen na to, da ostane v Alžiru vse pri stari. Prav sedaj si Francija še posebno prizadeva dokazati, da je popoln gospodar v Alžiru. Ali ni to zapiranje oči pred resnico? Ali ne pravi še naš pregovor: ne odlašaj na jutri ...

M. O.

Pineau v Ekvadorju

Quito, 4. sept. (AFP). Francoski zunanji minister Christian Pineau, ki potuje po deželah Južne Amerike, je sinoči prispel v glavno mesto Ekvadorja Quito. Sestel se je z ekvadorskim zunanjim ministrom Zahumbidom, potem pa tudi s predsednikom republike Enriquezom. To je zadnja dežela, ki jo je Pineau obiskal na svojem potovanju.

Wheeler spet v Kairu

Kairo, 4. sept. (Reuter). Posebni predstavnik OZN general Wheeler, ki je prispel v Egipt, da bi se razgovarjal o plačilu stroškov za očiščevalna dela na Sueski prekopu, je danes izjavil, da egiptovska uprava »izvrstno upravlja« to vodno pot. Wheeler se je mudil en dan v Ismailiji in imel razgovore z direktorjem egiptovske uprave Sueskega prekopa.

ZASEDANJE RAZOROŽITVENEGA ODBORA V LONDONU

Zorin zavrača

zahodni načrt, češ da ne vsebuje nič novega

London, 4. sept. (Reuter). Sovjetski delegat v ožjem razorožitvenem odboru OZN Zorin je danes na seji odbora izjavil, da načrt za zahodnih dežel o razorožitvi, ki so ga predložile 29. avgusta, ne vsebuje ničesar novega.

Zorinov govor na današnji seji je trajal 20 minut. Kritiziral je

Iz te moke ne bo kruha

Vodji zahodnonemške in sovjetske delegacije na pogajanjih v Moskvi sta izmenjala pismi, v katerih vsak po svoje gledata na vprašanje repatriacije, ki je, kakor kaže, temeljni kamen za trajnejši sporazum med obema deželama

Moskva, 4. sept. (Tanjug). Danes je bilo objavljeno besedilo pisma, ki sta ju izmenjala vodja zahodnonemške delegacije na pogajanjih v Moskvi veleposlanik Lahr in vodja sovjetske delegacije Semjonov.

Lahrovo pismo izraža nezadovoljstvo spričo izjave sovjetske delegacije, da je obravnavanje vprašanja tako imenovane repatriacije končano in da so to točko odstavili z dnevnega reda. Lahr opozarja na protislovje med to izjavo in prej določenim dnevnim redom pogajanj, kakor tudi vsebine pisma ministrskega predsednika Bulganina z dne 5. februarja 1957 ter vsebino not, ki sta jih izmenjali sovjetska in zahodnonemška vlada pred začetkom pogajanj. Lahr predlaga, naj sovjetska delegacija znova prouči svoje stališče v tem vprašanju in naj bi zato začasno prekinili razgovore.

V pismu Semjonova je ponovno rečeno, da živijo v Sovjetski zvezi nemški državljani, ki so vključeni v gospodarstvo, in da imajo možnost oditi v Zvezo republik Nemčije ali v DR Nemčijo, če želijo. Kar se tiče ljudi nemške narodnosti, ki so sovjetski državljani, je v pismu rečeno, da skuša igrati nemška delegacija vlogo strani, ki si prilašča pravico do sovjetskih državljanov.

Razumljivo je, je rečeno dalje v pismu Semjonova, da sovjetska delegacija ni začela in ne more začeti pogajanj z delegacijo Zveze republik Nemčije o podobnih vprašanjih, ki se tičejo sovjetskih državljanov, ker so ta vprašanja izključno notranja zadeva Sovjetske zveze.

Glede sklicevanja na poslanico predsednika ministrskega sveta Sovjetske zveze nemškemu kanclerju z dne 5. februarja letos in na note sovjetske vlade še pred začetkom pogajanj pravi

pismo, da je takšno sklicevanje brez vsake podlage.

Sovjetsko pismo pravi na koncu, da stališče sovjetske delegacije v vprašanju tako imenovane repatriacije ni določeno po nekkih začasnih prehodnih vidikih, marveč glede na dejanski položaj in da to stališče seveda ne more biti spremenjeno zato, ker bodo pogajanja preložili na ta ali oni rok.

Sovjetska delegacija izraža pripravljenost, da prouči razvoj trgovine in konzularne odnose, o katerih je po njenem mnenju moč doseči sporazum. Predlog, naj bi razgovore prekinili, označuje sovjetsko pismo kot dejanski poskus, da bi našli izgovor za opustitev pogajanj o trgovini in konzularnih odnosih, kar ni v skladu s prejšnjimi izjavami o želji zahodnonemške vlade, da bi se zboljšali odnosi s Sovjetsko zvezo.

ZDA posrednik v alžirskem vprašanju

Berkeley, 4. sept. (AFP). Ameriški senator John Knowland je poslal konferenci arabskih študentov, ki študirajo na ameriških univerzah, osebno poslanico, v kateri opozarja na možnost, da bi ZDA posredovale v iskanju ureditve alžirskega vprašanja. Knowland poudarja, da bi bilo treba to ureditev poiskati v okviru Atlantske zveze ali OZN.

Naraščajoči val protestov

in zahteve po večjih plačah bodo privedle francosko vlado v zelo kočljiv položaj že na prvih sejah poslanske zbornice po parlamentarnih počitnicah

Pariz, 4. sept. (Tanjug). Vsa združenja francoskih delodajalcev so danes ostro obsodila vladni program »ekonomskega ozdravljenja dežele« in zato se je zdaj vlada Bourges-Maunourya znašla pred največjimi težavami na socialnem torišču, odkar ji je skupščina 12. junija izglasovala investituro.

Delavski sindikati so se namreč že pred 14 dnevi uprli povečanju cen ob nespremenjenih delavskih mezdah, industriji, trgovci in kmetovalci pa so danes ocenili najnovejšo blokado in takse na blago tako, kot da so s tem velike stroške državne administracije naprtili privatnim družbam. Politični krogi zato sodijo, da bo ta »splošna fronta« protestov na eni in zahteva po večjih plačah na drugi strani privedla vlado v zelo kočljiv položaj že na prvih sejah parlamenta po poletnih počitnicah.

Predsednik vlade je sinoči pozval voditelje združenj kmetijskih proizvajalcev, naj opustijo zahteve po svobodnih cenah, vendar je ta organizacija že davni na svojem izrednem kongresu zavrnila »celotno nesmiselno vladno politiko v kmetijstvu«. Predstavnike 32 združenj kmetovalcev, ki sodelujejo na tem kongresu, so pozvali, naj sklepajo o praktičnih nasprotnih ukrepih proti vladnim ukrepom o obdavčenju in blokadi cen 15 kmetijskih pridelkov. Kmetovalci s francoskega juga so objavili, da bodo že z nedeljo ustavili vse dobave žita, vina in mleka trgovski mreži v mestih.

Federacija velikih delodajalcev v industriji, katere predsednik je sprva podprl načrt ministra Gallarda o blokadi cen, pa je objavila, da nikakor ne bo privolila v to, da bi poslovala z manjšo rentabilnostjo kot običajno. Vlada je namreč hokirala cene industrijskih izdelkov, kakršne so bile v veljavi 31. julija, toda po devalvaciji franka so medtem za 5 do 10% povečali cene mnogih surovin, ki jih Francija v največjem obsegu uvaža iz tujine.

Temu protestu velikih delodajalcev so se pridružila tudi združenja malih in srednjih podjetij kot tudi federacija trgovcev ter napovedala vojno vladnim reformam.

Predsedstvo poslanske zbornice je danes sprejelo 20 poslanskih interpelacij o vladni ekonomski politiki v celoti. Predstavnik komunistične parlamentarne skupine Waldeck Rochet je pozval ministrskega predsednika Maunourya, naj nujno revidira svojo kmetijsko politiko, generalna konfederacija dela in katoliški sindikati pa so se že lotili priprav za organizacijo velikih stavk v industriji, vsem ko so poslanci Kmečke stranke ponovili svoje zahteve, naj se parlament sestane na izredni seji in prouči položaj v kmetijstvu.

Kakor poudarjajo, si bo vlada po najnovejšem pozivu predsednika Maunourya na »kolektivne žrtve, da bi uredili stanje v državnih financah«, odslej še bolj prizadevala, da bi potolažila delodajalce in sindikate.

Parlamentarna skupina komunistov je nocoj zahtevala, naj bi se

francoska skupščina sestala na izrednem zasedanju in razpravljala o »težavnem gospodarskem položaju dežele, neposredno povezanem z dolgotrajno vojno v Alžiru, ki je Francijo izčrpala«.

S komunisti vred, ki imajo v Bourbonski palači 146 mest, se je doslej izreklo za to, da bi sklicali skupščino na izredno zasedanje, skupno nad 250 poslancev. Za avtomatično sklicanje izrednega zasedanja pa je potrebna absolutna večina 311 poslanskih glasov.

Tudi nacionalni biro desničarske Stranke neodvisnih je protestiral proti vladni kmetijski politiki ter pozval svoje poslance, naj zahtevajo takojšnje izredno zasedanje skupščine.

Sovjetska nota zahodnim državam

Moskva, 4. sept. (Reuter). Diplomatski krogi v Moskvi pravijo, da je sovjetska vlada izročila Veliki Britaniji, Franciji in ZDA note v zvezi z vprašanji Bližnjega vzhoda.

MNENJE TAJNIKA SOCIALISTIČNE STRANKE ITALIJE PIETRA NENNIJA

Pot do združitve ne bo več težka

če bo socialdemokratska stranka na bližnjem kongresu izbrala vodstvo, ki se bo zavzemalo za cilje in metode socialistične enotnosti

Rim, 4. sept. (Ansa). V pismu socialnemu demokratu Mondolfo, ki ga je objavil list »Critica sociale«, je tajnik socialistične stranke Pietro Nenni razložil stališče svoje stranke do problema združitve italijanskih socialističnih skupin. Nenni je v svojem pismu ugotovil, da obstoje zdej vsi objektivni pogoji za združitve socialistov.

Eden teh pogojev je po Nennijevem mnenju dejstvo, da so socialisti in socialni demokrati enotni v opozicijskem stališču do vlade, čeprav trenutno zagovarjajo različna stališča. Sekretar italijanske socialistične stranke meni, da je pot, ki pelje k združitvi socialistov, istovetna z

ono, ki jo je bil nakazal med nedavnim razgovorom z voditeljem socialdemokratske stranke Saragatom. Nenni pravi, da je treba z vsakdanjimi akcijami zblíževati obe socialistični stranki, zaradi bližnjih splošnih volitev pa zavzeti skupno socialistično stališče. Po njegovem mnenju je vodstvo socialistične stranke že mnogo storiло v ta namen.

»Če bo socialdemokratska stranka na svojem bližnjem kongresu pod vplivom levega krila oblikovala pravilno politično stališče ter si izbrala vodstvo, ki se bo zavzemalo za cilje in metode socialistične enotnosti,« je rečeno na koncu Nennijevoga pisma, »pot do združitve ne bo več težka. Nasprotno, lahko bomo re-

kli, da imajo socialistične sile dokončno za seboj zgodovinski proces, ki je — po Nennijevem mnenju — nujen. Za zagotovitev socialistične enotnosti potem ne bo primanjkovalo niti moči niti volje,« je zaključil sekretar socialistične stranke Italije Nenni svoje pismo.

HAMMARSKJÖLDOVO POROČILO GENERALNI SKUPŠČINI

ZAPRLI BI VRATA

če bi se oddaljili od Organizacije združenih narodov

New York, 4. sept. (Reuter). — Generalni sekretar Združenih narodov Hammarskjöld je izjavil, da ustvarja premirje na egiptovsko-izraelski meji ugodno vzdušje za rešitev glavnih vprašanj v tem delu sveta. V poročilu Generalni skupščini, ki je bilo danes objavljeno, pravi Hammarskjöld, da so še vedno velike težave na poti k miroljubni rešitvi sedanjih vprašanj, da pa jih je treba premagati. To pa je po besedah Hammarskjölda v prvi vrsti odvisno od stališč in pobud zainteresiranih vlad.

Hammarskjöld je dal priznanje silam Združenih narodov na Bližnjem vzhodu in rekel, da je njih veljava v polni meri prilašča do izraza.

Generalni sekretar OZN se je dotaknil tudi nekaterih drugih vprašanj, kakor na primer razorožitve, atomske energije, madžarskih beguncev, ravnotežja gospodarskega in socialnega napredka v svetu in vloge Združenih narodov. Ne da bi se spuščal v ocenjevanje posameznih aspektov razorožitve ali predlogov o njih, je Hammarskjöld ugo-

tožil, da sta resnost in odločnost, s katerima vodijo pogajanja, hrabrila.

Svojo zaskrbljenost pa je izrazil Hammarskjöld zaradi čedalje manjših podpore, na katero zadeva mednarodno sodišče. Navedel je, da priznava njegovo pristojnost le 32 držav, medtem ko jih je prej priznavalo 84.

Ko je govoril o Organizaciji združenih narodov, je Hammarskjöld izjavil, da je v današnjem položaju nujno potrebna. »Spore med narodi je treba odpravljati, ne pa jih še bolj zaostrovati. Če se bomo posluževali Združenih narodov na ustrezen način, nam bodo lahko koristili kot sredstvo za pomirjenje in to mnogo bolj, kakor vsa druga sredstva, ki so na razpolago državam članicam te mednarodne organizacije. Oddaljiti se zdaj od Združenih narodov zato, ker se ne morejo takoj »preobraziti« v mednarodno avtoriteto, bi pomenilo zapreti vrata vsem tistim upom, ki jih gojimo v pogledu uresničenja svetovne skupnosti,« je izjavil generalni sekretar OZN.

Pella ni poročal

o zunanji politiki, kakor je bilo napovedano

Rim, 4. sept. (Tanjug). — Na sinočnjem sestanku italijanske vlade zunanji minister Pella ni poročal o zunanji politiki, kot je bilo napovedano. Po seji vlade se je Pella omejil samo na izjavo, da bo to poročilo predložil po obisku predsednika republike Gronchija v Iranu, kamor ga bo spremljal tudi on.

Pred sejo je imel predsednik Gronchi s predsednikom vlade Zolijem daljši sestanek, nato pa se je sestal tudi s Pello. Kakor menijo, so se razgovarjali o bližnjem obisku Gronchija v Iranu, kamor potuje 7. septembra. Odgovoda je bila tudi tiskovna konferenca, ki naj bi jo imel Pella jutri.

Te odgovodite so presenetle politične kroge, ki so pričakovali, da bo Pella po nedavni izjavi

predsednika Gronchija o italijanski politiki do dežel sredozemskega področja in Bližnjega vzhoda natanko opredelil stališče vlade v tem vprašanju, ki mu tukaj posvečajo največjo pozornost. Gronchi se je izrekel za to, da bi imela Italija v tem delu sveta aktivno vlogo, in pripomnil, da se je treba osvoboditi »nekaterih kompleksov, ki so doslej tlačili deželo, predvsem zaradi skrbi, da to nekomu ne bo všeč«.

Politični krogi si razlagajo te odgovodite kot željo, da ne bi izzvali nezazelenega odziva in da ne bi ustvarili težav zdej, ko potuje predsednik Gronchi v Iran. Sodijo tudi, da v Demokrščanski stranki in vladi še niso povsem razčistili vprašanja različnih gle-dišč o politiki do dežel Bližnjega vzhoda.

Stavka prometnih uslužbencev v Rimu

Rim, 4. sept. (Tanjug). Uslužbeni rimskih prometnih podjetij so sklenili, da bodo danes znova začeli stavkati, ker predstavniki podjetij niso sprejeli njihovih zahtev, naj bi jim skrajšali delovni čas in povečali dodatne mezde. Sindikati so sklenili, da bodo organizirali občasne stavke po štiri ure na dan, vse dokler ne bodo sprejeli njihovih zahtev.

Jordanija zahteva sklicanje VS

New York, 4. sept. (Reuter). — Jordanija je nocoj zahtevala nujno sklicanje Varnostnega sveta, ker je nekaj Izraelcev pod vojaško zaščito vkorakalo na ozemlje brez gospodarja v južnem delu Jeruzalema in se začelo vkopavati. Poročajo, da se bo Varnostni svet sestal v petek popoldne, da bi proučil jordaniko pritožbo.

VINSKA OLIMPIADA

V LJUBLJANI TOČIJO VINO IZ KLETI VSEGA SVETA

V LJUBLJANI ZE VES TEDEN DIŠI PO VINU. PA NE MORDA PO ENEM SAMEM Z VSEGA SVETA SO JIH POSLALI IN VES TEDEN SO JIH OCENJEVALI STROKOVNJAKI IZ NAJZNAMENITEJŠIH VINORODNIH PREDDELOV.

SVETOVNA PRIREDITEV

V Ljubljani so odprli vinski sejem. Na razstavi prihaja vedno vse polno ljudi. Vendar ne moremo samo novinarsko zapisati, da se je otvoritve udeležila velika množica ljudi. Prišli so dejansko od vsepošvsod. Z vseh kontinentov in iz vseh naših republik. Če se še natančneje izrazimo, je prisostvovalo otvoritvi razstave res vse, kar je v svetu

takega, da se za vino zanima in na vina spozna. Od domačin pa je bilo na razstavi vse polno ljudi od najvišjih predstavnikov političnega življenja do neposrednih proizvajalcev renomiranih slovenskih in jugoslovanskih vin. »Morda še nekoliko podcenjujejo ljubljanski vinski sejem,« je bilo slišati. Tujci so mu dali vse priznanje, tujci so navdušeni nad prireditvijo in nad kvaliteto vzorcev. Domače je za domače le še vedno domače.

TOČA ZLATIH KOLAJN

Dvajset držav razstavlja blizu tisoč vzorcev. Samo zlatih medalj je prejelo okrog sto vinskih vzorcev. Jugoslavija od tega 33. Tudi srebrnih kolajn so dobila jugoslovanska vina največ (165). Strokovnjaki-degusterji so bili navdušeni. Pridelovalci pa morda še bolj. Dejstvo je, da je tretji vinski sejem v Ljubljani presegel vsa pričakovanja, kot temu pravi. Tujci so se začeli pripravljati na letošnje prireditve že mnogo prej, kot so prejeli vabila iniciativnega odbora. Poslali so dejansko tudi najboljše, kar so pridelali. Zato ni čudno, če so zlate kolajne kar deževale.

Z ENO SAMO SLADKO KAPLJICO...

Pregovor pravi, da z eno samo sladko kapljico ujameš več muh kot s sodom kisa. Ta pregovor so omenjali tudi takoj po otvoritvi, saj je vse zašumelo po stojnicah, kjer so bila razstavljena vina iz raznih krajev. Brhka dekleta v narodnih nošah so bila kar v zadregi. »Dajte mi najboljše. Nekaj sladkega.«

»Ne vem, katero je sladko, saj ga nisem pokušala. Ne pijem.« In gostje so si morali izmenjavati izkušnje kar sami.

»V Francijo, fantje, tam točijo kapljico, da ti kar sline tečejo.« »Samos! Pa tako malo. Saj to ni da bi govorili!«

Točajka se ne pusti prepirati. Tu ne pijemo, tu le pokušavamo.

»Samosa ni več, nekaj ga hranijo za jutri. To ni prav, otvoritev je danes.«

In tako so točili Samos, Garafeiro, Malago in še druge take specialitete, ki so jih našli ob različnih stojnicah različni pokuševalci.

Za njimi so šli taki, ki se na vina razumejo. V tem primeru točajki ni bilo nerodno.

»Dajte mi številko to in to.« Točajka je takoj postregla. Pokušali so, izmenjavali mnenje in se mirno poslovili.

Med prvimi pokuševalci je bilo mnogo tujcev. Ti so si našli svojo stojnico med tistimi, kjer razstavlja razna podjetja iz komercialnih razlogov. Tu je šlo vse bolj resno in poslovno.

PRVI NAVAL JE MIMO, SEJEM JE ODPRT

Dobro uro je trajalo, da so si tudi najbolj vneti obiskovalci ogledali razstavo in pokušili tistih nekaj vzorcev. Najbolj vneti so se preselili k stojnici Slovenija-vino ali VINO-KOPER. Tudi ljutomerska vina in stojnica Mariborske vinarske zadruge so privlačila marsikaterega obiskovalca. Najbolj vneti so se preselili pa kar v restavracijo Gospodarskega razstavišča in tam »strokovno« obravnavali pokušajo.

Začeli so prihajati prvi obiskovalci in nekam plašno zrlji v stojnice. Toliko bogastva je na njih razstavljenega, da človek res ne ve, po katerem vinu bi najprej segel. Prihajajo vedno novi in vedno več jih je. Zakaj si človek ne bi privoščil kozarec pristnega? Za pokušnjo in za potrebo. Morda bo kdaj celo prekoračilo potrebo. To tudi nič ne de. Užitek je pa le.

PRIREDITEV, KATERE POMEMA SE NE ZAVEDAMO

Gostje odhajajo. Vsak nosi s seboj vtise in okuse. Resni obiskovalci so dobro razpoloženi, ne zaradi zavžite kapljice. Veselje ima morda globlji vzrok. Lepo se zdi človeku, če vidi nekaj velikega in pomembnega. Nekaj takega, kot je zdaj v Ljubljani. Ves vinski svet je zbran, z vseh vetrov so prišli ljudje, ki se razumejo na vina. Važno je tudi, da naše domače vino cenijo. V tem je tudi ves smisel te lepe prireditve.

»Prelamo se zavedamo važnosti take prireditve,« izjavljajo gostje. Naša vina so tretjič v treh letih prišla v javnost ob drugih svetovno priznanih vinih. In naša vina so se dostojno predstavila domačim in tujim obiskovalcem. To je za vse naše pridelovalce zlahkne kapljice ne samo priznanje, pač pa nova spodbuda za vse boljše in sistematično delo, za nove in večje uspehe v vinogradništvu, da bi bila naša vina ne samo enakovredna najboljšim na svetu, pač pa da bi bil vs naš pridelek dober. M. Št.

Prijazen nasmeh in pristno vino — vabilo je preveč mikavno...

Marsikateri je bil izbirčen, zato je morala točajka visoko na police

Zabeleženo

Čemu ta senca na našem turizmu?

Delovni človek, ki se odloči preživeti svoj letni dopust na sončnem Jadranu in ki mora v ta namen več mesecev temeljito varčevati, ne more niti slutiti, kakšne težave ga čakajo na poti. Ko pride zjutraj z železniške postaje na Reki do pisarne Jadranske linijske plovidbe, že čaka pred poslopijem mnogo ljudi. Ze pred vrati pisarne nastane prerivanje. Potniki čakajo na ladijske vozne liste. Ob 6. uri odprejo pisarno. Vozne listke prične prodajati le ena blaginjska, a potnikov, ki hočejo odpotovati z ladjami, že čez pol ali eno uro, je več sto. Nastane silno prerivanje. Slabotnejši morajo odstopiti mesto močnejšim. Do otrok in žensk je zelo malo obzira. Potniki so nervozni, ker se boje, da jim bo odšla ladja, a ena sama ali pa z blaginjskarki pri najboljši volji ne moreta hitro odpraviti tako velikega števila potnikov. Borba za vozni listek traja lahko tudi dve uri, ladja pa gre med tem časom svojo pot. In pravijo, da se dogaja to iz meseca v mesec in iz leta v leto.

Ne moremo razumeti, da ima Jadranska linijska plovidba takšen nemogoč odnos do potnikov. Ti pa se vprašujejo tudi, kaj delajo turistični in drugi organi na Reki, ki ne vidijo potrebe po boljši organizaciji prodaje ladijskih vozni listkov.

Tako prerivanje pa je tem bolj neprijetno za tiste turiste, ki prispejo na Reko z večernimi vlakom in jih ob polnoči naštenijo iz kolodvorske čakalnice, tako da morajo prebiti noč v parku.

Letos je bila jadranska obala polna tujcev. Zal pa lokalni organi niso ukrenili vsega, kar bi bilo treba, da bi bili turisti primerno postreženi, kar velja zlasti za Crikvenico. Tamokože restavracije so imele vsakekar mnogo premalo srednjega osebja. Natakralji so se sicer zelo trudili, vendar pri najboljši volji niso mogli zadovoljiti gostov. Restavracije so bile večinoma brez piva in tudi večkrat brez drugih pijač, ki jih je lahko dobiti na našem tržišču. Vino so imeli gostinski obrati zelo slabe kvalitete.

Na crikveniški plaži je bilo smerom na tisoče kopalcev. Povsem nerazumljivo je, da tamonjnja občina ni organizirala na kopalniški prodaje in sadja. Kako zelo bi bilo ustrezno kopalcem, če bi lahko kupili ne samo na oddaljenem trgu, temveč tudi na samem kopalnišču n. pr. grozdje in drugo sadje, česar imamo vendarle več kot dovolj. Človek je imel vtis, da tujcem niso omogočili, da bi potrošili pri nas denar, ki so ga prinesli na počitnice.

Trgovina v Crikvenici med letošnje turistično sezono ni izpolnila svoje naloge.

Desk, na katerih so se sončili kopalci, je bilo mnogo premalo. Je pa to vsakekar nizka investicija, ki je zelo rentabilna in bi se upravi kopališča spajčala ustrezno kopalcem.

Zaradi pomanjkanja kapacitet so bile pekarne tako v Crikvenici kakor tudi na Rabu za posameznike večinoma brez kruha, kar je na tujce slabo vplivalo. Zeleti bi bilo, da bi merodajni čimisti v bodoče odpravili razne pomanjkljivosti v našem turizmu. R. P.

Tri nove JAT linije

Spričo naglega večanja števila potnikov ko JAT tudi pozimi redno vzdrževal promet na linijah: Beograd—Zagreb, Beograd—Titograd, Beograd—Skopje in Zagreb—Titograd. Doslej je bila stalna samo linija Beograd—Titograd. S tem bodo povečali število JAT linij na 20, v promet pa bodo dali tudi 6 novih avionov IL-14. Vsi ti ukrepi so pomembni tudi spričo vedno večjega števila službenih potovanj, saj v mesecih izven sezone polovica vseh potnikov potuje službeno. Potovanje z letalom lahko precej prispeva k znižanju števila dnevnih, ki jih ne kaže podcenjevati.

Lani je JAT na notranjih linijah prepeljal okoli 70.000 potnikov, letos pa že okrog 100.000. Dobro organizirana služba JAT se odlikuje tudi po stalnih cenah. Medtem ko so se cene na železnici in avtobusih od leta 1952 že večkrat spremenile, so ostale pri JAT vse dosedaj iste.

Pri stojnicah ob brhkih dekletih v narodnih nošah se je vse kar trio za dobro kapljico

MNENJA — KRITIKA — POLEMIKA

KMETIJSKO-GOSPODARSKE ŠOLE kot množične izobraževalnice kmečke mladine

Spričo velikih investicijskih sredstev, mehanizacije in kmetijske pospeševalne službe prek ljudskih odborov, okrajnih združenj zvez in kmetijskih združenj se tudi naše kmetijstvo vidno dviga iz svoje zaostalosti. K splošnemu stremeljenju za najsobnejše izobrazbo mnogo prispevajo tudi strokovna predavanja, radijske oddaje, filml, naš tisk in naše kmetijsko šolstvo. Razen agronomске visoke šole, mariborske srednje kmetijske šole deluje še vrsta eno- in dvoletnih kmetijskih in gospodinskih ter razmeroma gosta mreža kmetijsko-gospodarskih šol.

KMETIJSKO-GOSPODARSKE ŠOLE V SLOVENIJI

Kmetijsko-gospodarske šole skušajo množično zajeti vso kmečko mladino, fante in dekleta iz naših vasi ter okolice mest in industrijskih središč, da bi jim po dovršeni šolski obveznosti nudile nadaljnjo splošno in strokovno izobrazbo, kakor jo uživa vsa ostala mladina, ki se pripravljajo na svojo poznejši poklic.

Po podatkih Sveta za prosveto in kulturo LRS, objavljenih v »Prosvetnem delavcu« z dne 19. novembra 1955 je bilo v Sloveniji

v šolskem letu 1950/51 7 šol s 320 učenci

v šolskem letu 1952/53 82 šol s 1912 učenci

v šolskem letu 1954/55 314 šol s 7350 učenci

Po letošnjih podatkih za minulo šolsko leto 1956/57 je število šol apert naraslo, in sicer na 257, medtem ko je število učencev — giblje se med 6900 in 7200 — za malenkost padlo. V pojavnilo, zakaj tako nihanje, je treba omeniti, da delujejo te šole na osnovi prostovoljnega vpisa in obiska in da je v šestih letih v krajih, kjer so šole delovale neprenehoma, mnogo mladinev in mladink to šolo že dovršilo. Zato smo imeli med 237 šolami 32 takih, ki so imele samo po en letnik. Te šole so, ali začetnice ali pa vpisujejo nove učence vsako drugo leto. Če upoštevamo, da je v Sloveniji kmečke mladine v starosti med 15 in 18 letom okrog 27.000, tedaj je v te šole vložila neobveznost obiska zajeta že približno četrtina kmečke mladine, kar je vsakekar lep uspeh.

ANALIZA NOTRANJEGA DELA KGS V CELJSKEM OKRAJU

Ker ima celjski okraj največje število teh šol in ker so o njihovem delovanju na razpoložljivo podrobnejši podatki, naj v ilustracijo prikazemo njihovo stanje in delo, čeprav so razmere v posameznih okrajih različne.

V minulem šolskem letu je delovalo v tem okraju 47 šol s 1671 učenci. Med letom je to število padlo na 1563. Povprečni učni uspeh je 91%. Zaradi naglega porasta števila šol so prišle nekatere oddaljene šole v težave, ker ni bilo dovolj strokovnih predavateljev, zato so jih morali nadomeščati nestrokovnjaki.

Teorijski pouk je trajal od začetka novembra do konca marca, oziroma junija tam, kjer so šolsko leto zaključili po izvršenih praktičnih vajah. Ponekod pa so se te nadaljevale še do septembra. Razen predpisanih predmetov so nekatere šole na pobudo šolskih odborov uvedle še druge predmete, in sicer osnovne pojme iz živilozdravstva, čebelarstva, hmeljarstva in moralne vzgoje. Metoda pouka se je znatno zboljšala, ker so učitelji splošnih in strokovnih predmetov namesto prejšnjih predavanj začeli poučevati v obliki razgovorov z učenci. Vendar pa se opaža, da je pri podajanju učne snovi še premalo socialistične stvarnosti, povezave z življenjem na vasi in oblikovanja naprednega svetovnega nazora.

Pomanjkanje učbenikov in učil znižuje kvaliteto pouka. Strokovne knjige založbe Kmečka knjiga so po mnenju nekaterih predavateljev za te učence pretežko umijve, ker niso dovolj poljudne, zato služijo bolj kot priročniki predavateljem. Potrebna bi bila tudi učila za strokovne predmete in najpotrebnejše orodje za praktične vaje.

Šolski obisk je čisto neroden, vendar še zadovoljiv. Učenci često izstopajo med šolskim letom ali pred njegovim zaključkom. Pomanjkljivost učiteljskega kadra bi bilo potrebno prizadeti šole v oddaljenih krajih. Koder so zaradi praktičnih vaj zaključili pouk šele meseca junija, se mnogi učenci niso prijavili k zaključnemu izpitu.

Praktični del pouka so marsikje izvajali skupaj z aktivni mladi družinikov na šolskih vrtovih in na družinskih zemljiščih. Ponekod pa na državnih posevstvih ali na kmetijskih zasebnih lastnikov. Povsod pa primanjkuje orodja, ker hkrati nastopa večje število učencev.

Nekatere šole nimajo primernih učilnic, zato se zatekajo v zasebne hiše in v nekem primeru celo v gostišče. Uradne knjige niso enotne. Nekatere je tudi izdaja šolskih spričeval. Glede izpitov so vodstva nekaterih šol mnenja, da so ti nepotrebnih, dokler šolski obisk ne bo obvezen in dokler z dovršitvijo šole ne bo določena polklicna kvalifikacija.

Pri večini šol delujejo šolski odbori, ki se ukvarjajo s problematiko teh šol. Glede inspekcije, ki so jo delno opravili inspektorji osnovnih šol na svojih sektorjih, omenja poročilo, da je zaradi njihove zapolnitve z rednim delom ostalo več šol nepregledanih. Treba bi misliti na inspektorja, ki se bo ukvarjal samo s temi vprašanji.

Zanimlivi so predlogi za izpopolnitev KGS.

Sestavititi je treba primerne učbenike za splošne in strokovne predmete. Zaradi pomanjkljivosti strokovnega kadra bi bilo primerno uredati večje internatsko urejene tečaje v zimskih mesecih decembra-februarja. Šole je treba opremiti s potrebnimi učili in praktičnim orodjem za praktične vaje. Šolsko leto se naj skrti na 3 zimске mesece, zato pa naj bodo šole triletnje. Kjer so ugodni pogoji, je treba pri kmetijskih združenjih opremiti primerne učne prostore z uprabo kino- in diaporojektorji. Administracijo šol je treba poenotiti. Urediti je treba inspektorstvo službo. Vpisovanje novih učencev naj se opravlja vsako drugo leto, ker za dva istočanna letnika marsikje zmanjka učencev.

NADALJNI RAZVOJ KMETIJSKO-GOSPODARSKIH ŠOL

Da so te šole za pospeševanje našega kmetijstva velikega pomena, kaže prostovoljni naravstvari obisk in vsakoletna razširitev njihove mreže, iz mladega kmečkega rodu hočejo te šole vzgojiti napredne kmetovalce in vzorne kmečke gospodinjce.

O sistemu šolskega dela samem bi se dalo reči, da so te šole še vse preveč tečajniško predavateljske in podvzorne poljubnim ravnanjem in ukrepanjem posameznih oseb, zato je čutili premalo resnosti in odgovornosti tako pri učencih kakor pri predavateljih samih. Reden študij in zaključek pouka z natančno odrednjenimi odmorji, s točnim prihajanjem učencev in predavateljev k pouku bi vzbudili več resnosti tudi pri učencih.

Če se imamo tako lepo organizirano kmetijsko-gospodarsko šolstvo, ga opremimo vsaj z najpotrebnejšim. Res je, da so sedanje uradne knjige izposojene od različnih šol, za naše KGS neprimerne in bo treba založiti nove, ustreznejše.

Predavatelji strokovnih predmetov — prav ti so povzdignili KGS na višjo raven v primerjavi s šolami v predprihodni Jugoslaviji — so zaradi svoje kmetijsko pospeševalne službe čisto

zadržani. Vprašajmo se, mar ni tudi njihovo predavanje na šoli kmetijsko pospeševalno? Mar ni škoda, da prihajajo učenci od daleč v šolo, potem pa zaman čakajo na predavatelja, ki si ga tako žele?

Učbeniki so vsakekar potrebni. Toda kakšni? Pouk slovenskega jezika je potreben že zaradi tega, da kmečko mladino navaja k branju in razumevanju strokovnih knjig in časopisov. Izkušnja je pokazala, da mnogi učenci niti kmečke glasila »Kmečki glas«, ki je poln dobrih nasvetov in koristnih razprav, ne razumejo. Kako naj potem razumejo strokovno, čeprav poljudno pisane učbenike »Kmečke knjige«? Treba jih je na to navajati. Z »Berilom« za vajenske šole tega pač ni moč doseči.

Pri pregledu 6 učbenikov »Kmečke knjige« je treba reči, da so te knjige res pisane v strokovno-tehničnem jeziku, vendar pa dovolj poljudno, da bi jih učenci ob razlagi učitelja ali strokovnjaka lahko razumeli.

Marsikak učence si bo te knjige nabavili, ko bo v šoli dobil smisel znanje. Za začetek uvajanja teh učbenikov v naše KGS bi bilo potrebno, da jih ima vsaka šola vsakega vsaj po 10 izvodov. Izkušnje nas uče, da kmečka mladina ne nosi rada knjige v šolo ali pa nanje pozabi, ko odhaja z doma. Zato mora biti rezerva v šoli. Gledar mladine ne bomo navadili pravilno ceniti knjige.

Če dajemo velika denarna sredstva za pospeševanje kmetijstva, bi lahko majhen del tega denarja koristno naložili tudi v te namene. Te knjige imajo tudi mnogo gradiva za strokovno računstvo. Z njihovo uvedbo v šole bo prenehalo običajno računanje po osnovnošolskih in gimnazijskih računih, ki nimajo nobene zveze s kmetijstvom. Obvezna uvedba učbenikov v KGS bi samo pospešila tempo izobraževanja naše kmečke mladine.

O učiteljih, ki poučujejo kateri koli splošnoizobraževalni predmet, je treba reči, da bo njihovo delo na teh šolah uspešno le tedaj, če se bodo v kmetijstvo poglabili vsaj toliko, da se bodo z učenci lahko razgovarjali o stvarih, ki jih zanimajo. Zato morajo poznati vsebino kmetijskih strokovnih knjig ali vsaj naštetih učbenikov. Potrebna bi bila posebna kmetijska čitanka, sestavljena iz odlomkov leposlovnih del, ki obravnavajo kmečko življenje od Jurčiča, Koranika, Tavčarja do sodobnih pisateljev, to pa zaradi estetske in kulturno-politične vzgoje našega mladega kmečkega pokolenja.

Ob zaključnih izpitih so mnenja različna. Imajo namreč namen, da učenci pregledno ponovno obravnavajo učno snov z ugotavljanjem, kako jo bodo znali praktično uporabljati. Ti izpiti bi morali biti javni. K javnemu izpraševanju bo treba pritegniti tudi starše, da se pri izpitih pripravijo, kaj nudijo te šole in da se sami pri njih nekaj naučijo, učenci sami bi pa našli ob tej priliki krepko moralno oporo.

Novice

Zadružnice iz Bosne bodo obiskale Slovenijo

Skupina 20 predstavnic zadružnic Bosne in Hercegovine bo 11. septembra prišla na 4-dnevno ekskurzijo v Slovenijo. Obiskale bodo razne kraje v naši republici in si ogledale razne zadružne obrate ter se seznanile z dejavnostjo sekcij žena zadružnic v Sloveniji. Ker so oblike dela zadružnic v obeh republikah različne, bo izmenjava izkušenj nedvomno koristna. K.

Dopolnilna vzgoja vajencev

Upravni odbor Trgovinske zbornice v Celju je na svoji predzadnji seji med drugim razpravljal tudi o predlogu komisije za vzgojo kadrov. Omenjena komisija predlaga, da bi naj vajenci v trgovinah s čevlji, zelenjavo, usnjem, parfumerijo in drugih specializiranih trgovin dobili v bodoči širši strokovno znanje. Tako naj bi vajence trgovine s čevlji za določeno obdobje odšel na prakso v trgovino z usnjem in čevljskimi potrebščinami, kakor tudi obratno. Vajenca zelenjadne trgovine naj bi odšla za leto dni v špacerijsko trgovino in podobno. Take menjave naj bi vodstva trgovin izvajala med učno dobo vajencev in sicer sporazumno. Komisija za vzgojo kadrov in člani upravnega odbora zbornice menijo, da bi z dopolnilno izobrazbo vajenci postali strokovno sposobnejši in seve tem bolj koristni za trgovsko mrežo. K.

Dobri zgledi vlečejo

»Za sodobno kmetijstvo kažejo največ zanimanja kmetovalci v bližini Vinogradniške sadjarske šole Švečina, najteže pa je pritegniti polkmete, ki so zaposleni v industriji.« pravi upravnik Kmetijske zadruge Šentilj Mirko Furlan

Kmetijstvo zaostaja za razvojem industrije, ker posamezni mali kmetovalci gospodarijo preveč neodvisno drug od drugega. Kmetijska zadruga, ki je njihovo prostovoljno združenje, ima na njih samo toliko vpliva, kolikor so ga voljni sami sprejeti. Kmetovalci pa neradi vlagajo svoja sredstva in trošijo delovno silo za nekaj, o čemer se niso dovolj prepričali, da jim bo koristilo. Zaostalo kmetijstvo torej ni toliko posledica starih navad, ki se jih kmetovalci ne bi mogli otresti, kot pretirane previdnosti pri izdatkih, za katere niso vnaprej prepričani, da se bodo amortizirali. Razvoj kmetijstva ovirajo tudi mali kmetje, ki imajo redni postranski zaslužek. Do takšnih ugotovitev so prišli v Šentilju in okolici.

MOTORNE KOSILNICE BI POTREBOVALI

Na področju Kmetijske zadruge Šentilj so najugodnejši pogoji za živinorejo, sadjarstvo in vinogradništvo. Tudi pšenica daje dober pridelek in je 29 zadružnikov tekmovalo za večji pridelek na 15 ha, vendar je ustreznih polj premalo.

V tekmovalce za večjo molznost se je vključilo 18 živinorejcev s 35 kravami. Mnogo pa je takih kandidatov, ki se jim bodo lahko pridružili prihodnje leto, če se tekmovalni pogoji ne bodo spremenili. Pod molžno kontrolo imajo zadružniki 85 krav in lanskoletno povprečje je preseglo 3000 litrov na kravo. Če bodo letos živinorejci pridelali boljše

krmo in več kot lani, jim ne bo težko povečati molznost za nekaj sto litrov.

Nekateri živinorejci posvečajo pridelovanju krme vso pozornost, drugi pa jim sledijo, ko se prepričajo, da ni nevarnosti za gmočno škodo. Med pionirji v živinoreji na 15 ha, vendar je ustreznih polj premalo.

Vol, ki tehta 1080 kilogramov

Obiskovalci kmetijske - gozdarske razstave na Lavi v sklopu »Celje 1957« so bili nemalo presenečeni z razstavo živine. V dveh vzorno urejenih hlevih kmetijskega gospodarstva je bilo razstavljeno več kot 200 najlepših goved, konj, svinj in ovac zasebnega in zadružnega sektorja.

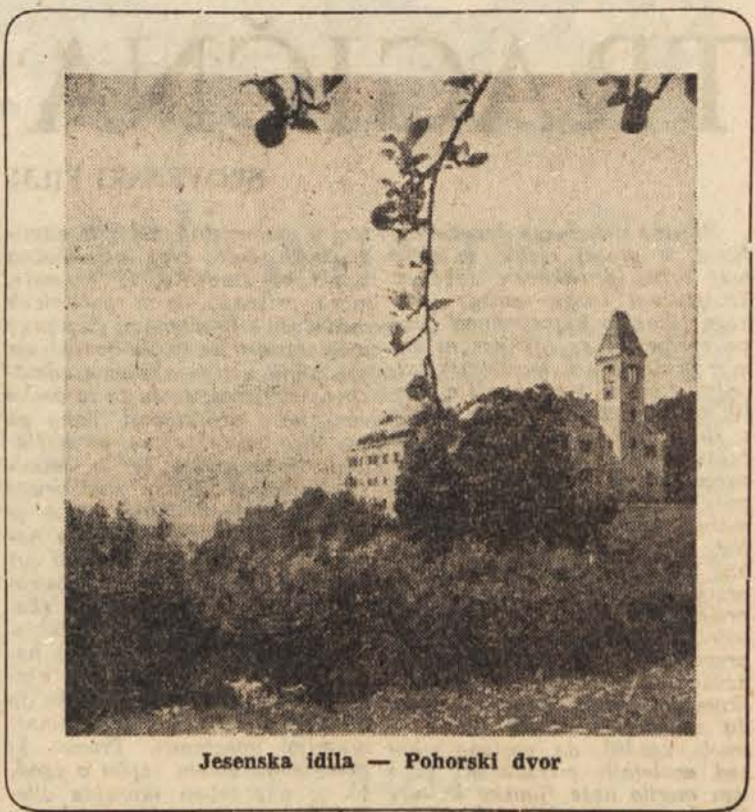
Tu je med drugim vzbudil največjo pozornost 7 let star vol - pravi velikan, ki tehta 1080 kilogramov. Te ga vola je vzredil kmet Ferdo Stegu iz Pečovnika pri Celju. K.

valci se hitro navdušijo za novo kulturo, če se jim zdi donosna.

JESENSKA KMETIJSKA RAZSTAVA JE POTREBNA

V septembru bo v Šentilju kmetijska razstava. Zadružniki so zavrnili nasvet, naj ne bi imeli občinske razstave, marveč naj bi se bolje pripravili za okrajno. Ne samo občinska razstava, temveč tudi razstave po zadrukah so koristne in potrebne, da kmetovalci ocenijo, kdo zna bolje gospodariti. Razstava koristi mnogo več kot predavanja. Tako pravijo v Šentilju in navajajo dejstva, ki naj potrdijo njihovo mnenje.

Poglejte proti Švečini. Tam kmetovalci hitreje napredujejo kot pri njih, ker so bližje kmetijski šoli in na njenem gospodarstvu vidijo mnogo koristnih stvari; v Šentilju pa spet hitreje kot naprej proti vzhodu, kjer so še bolj oddaljeni od šole. Kmet bolj zaupa svojim očem kot ušesom - on verjame takrat, ko otiplje. J. P.

Jesenska idila - Pohorski dvor

Brezalkoholni oddelki po gostiščih

Izkušnje brezalkoholne restavracije »Soča« v Mariboru in predlogi nasprotnikov alkoholizma

Prvo in edino brezalkoholno restavracijo v Mariboru »Soča« v Gosposki ulici bodo reorganizirali. Ko bodo v nekaj tednih obnovili lokal, bodo začeli točiti tudi alkoholne pijače v omejeni količini. Reorganizacija je baje posledica nerentabilnosti.

Ali bodo alkoholne pijače rešile brezalkoholno restavracijo? Gostišče se bo že obdržalo; za obnovo in modernizacijo lokala je dobilo osem milijonov dinarjev, alkoholne pijače pa so v vseh gostiščih dovolj donosne. Toda kakšna usoda čaka takšno brezalkoholno restavracijo? Ali se brezalkoholne in alkoholne pijače ne bodo bojevale med seboj za nadvlado? V boju, kjer velja zakon močnejšega in sposobnejšega, bi brezalkoholnim pijačam trda predla, če jih ne bi posebej zaščitili. To vemo iz izkušenj v gostiščih.

OMEJENA KOLIČINA ALKOHOLNIH PIJAC

Sklep, da bodo prodajali alkoholne pijače samo v omejeni količini, je v prvem trenutku še kar bodrilen za tiste, ki želijo brezalkoholno restavracijo. Izvedba sklepa pa ne bo lahka. Prodajo alkoholnih pijač je možno omejiti na več načinov. Upoštevati pa je treba, kako bodo z omejitvijo zadovoljni gosti, ki naj bi s svojim obiskom pomagali vzdrževati brezalkoholno restavracijo.

Potreba za alkoholnimi pijačami smo ob določenem času ne bo ustrezala. Več gostom bi ustrezala prodaja določenih meric. Vendar strojno osebje pri tem ne bo moglo vztrajati, če si bo nekdo želel še eno merico. Ljudje, ki bi potrebovali alkoholne pijače radi omejitvi z brezalkoholnimi, menijo, da so takšne omejitve težavno izvedljive in tudi kontrolirati jih ni mogoče. Če že ni mogoče ohraniti brezalkoholne restavracije brez alkoholnih pijač, so dovolj enake omejitve kot v drugih gostiščih - da jih ne dajo pijanim in mladenčkim osebam - toda točno mizo in sobo za goste je treba urediti ločeno od ostalih. V alkoholnem oddelku bi lahko postregli tudi z brezalkoholno pijačo, obratno pa ne.

NAMESTO ENE VELIKE RESTAVRACIJE VEČ POSEBNIH SOB

Razprava o brezalkoholni restavraciji »Soča« so rodile dobre ideje. Če lahko v »Soči« ločimo prodajo brezalkoholnih in alkoholnih pijač, zakaj ne bi mogli podobno narediti tudi v drugih gostiščih? Vsa večja gostišča - od brezalkoholnih oddelkov. Zadoščala bi ena sama, nekje celo v sobi, kjer bi se lahko krepčala mladina in odrasli, v njej bi stregli samo z brezalkoholnimi pijačami.

Nekateri gostinci se strinjajo z uvedbo brezalkoholnih oddelkov, drugimi pa ne.

Volivci, prepričajte se, ali ste vpisani v volilni imenik

Volivci, prepričajte se, ali ste vpisani v volilni imenik

ščih zelo omejena. Upoštevati je treba tudi nekatere okoliščine, ki bi v brezalkoholnih oddelkih odpadle. Nekateri gosti radi delajo pripombo, če slišijo, da odrasel človek naroči brezalkoholno pijačo. Tudi nekateri nakarjari rajši strežejo z alkoholnimi pijačami, ker je dohodek večji. V take prostore ni prijetno pripeljati otrok. V posebnih sobah bi se počutili bolj prijetno otroci in odrasli. Seveda bi za take goste morali imeti tudi večjo izbiro brezalkoholnih pijač, kot jih je sedaj dobiti v gostiščih.

GMOTNIH OVIR NI

S takšnimi pogoji so pritelji brezalkoholnih pijač popustili in ne nasprotujejo, da bi »Soča« prodajala tudi alkoholne pijače. Brezalkoholni oddelki v raznih gostiščih bodo ustregli več ljudem kot ena sama, še tako velika in sodobno opremljena brezalkoholna restavracija. Od gostincev pa zavisi, kako bodo to izvedli. Gmotnih ovir gotovo ne bo, odvisno bo le od njihove volje. J. P.

VEČ PRIDELKOV

rdeča nit na posvetovanjih kmetijcev v Celju

Te dni je bilo v Celju več zborov in posvetovanj kmetijcev. Njih smoter je bil predvsem, da na osnovi dosedanjih izkušenj in v skladu z novimi materialnimi možnostmi skušamo v kmetijstvu doseči prihodnje še boljše pridelke. O številnih vprašanih in zvezi s tem so tu dovolj konkretno razpravljali.

Živinorejci celjskega okraja so imeli minulo nedeljo možnost videti rešitve največje »revije« živine. Rešitve so prignali, odnosno pripeljali iz vseh koncev okraja.

Zelja:

Vsako leto modna revija

Minul ponedeljek zvečer so Celjani dvakrat do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano kina UNION, kjer so predvajali letošnjo revijo oblačil. Tudi ta prireditev Okrajne obrtne zbornice je bila v sklopu prireditelj in razstav »Celje 1957«.

Na reviji so pokazali več kot 65 modelov - od jutranje halje do večerne obleke. Oblačila so pripravile celjske obrtne delavnice socialističnega sektorja ter zasebni obrtniki. S svojimi izdelki so sodelovali tudi tovarni Toper iz Celja, Tovarna nogavice Polzele in celjska Zlatarna. Slednja revija je pokazala predvsem kakovost oblačil, obutev, pokrival in drugih potrebščin in to umirjeno v skladu z modnimi novetami.

Revija je dopolnil umetniški program, ki so ga izvajali solisti Ladko Korosec, Sonja Gasperšič in Marjan Lipušček. F. K.

RAZMISLANJA NA PERIFERIJ JESENIC

POZABLJENI SAMSKI DOMOVI

dijo zjutraj na delo, popoldne se vračajo, ali pa hodijo popoldne in zvečer na delo in so čez dan doma. Kdo jih vpraša, ali so bili v menzi? Kdo ve, če so se umili, če so zakrpani, če imajo vsaj delček tega, česar so deležni odrasli otroci v krogu svoje družine? Morda ve upravnik doma, če se za to zanima. Marsikje se ne zanima, ker zna le povelevati, priganjati, ker nima poslušna za vzgojne prijemle, ker skratka mladih ljudi ne razume. So seveda tudi domovi, najčiste barake, kjer sploh ni upravnikov, kjer živijo mladi stanovalci kakor vedo in znajo.

Zakaj najdemo ljudi iz samskih domov in barak tako pogosto v gostilni (da ne govorimo o pobegih in drugih avanturah)? Ker v samskem domu nimajo ničesar, kar bi jih pritegnilo in zaposlilo. Neredko jim je gostilna tisti prostor, kjer se vsaj ogrejejo. In tako pridemo do tovarne in podjetij. Človek bi dejal, da v veliki večini tam sploh ne razmišljajo o samskih domovih, ali pa tu in tam nevoljno odmaknejo kak dinar, če je ravno treba popraviti okno ali vrata. Medtem ko imajo za vajenske domove še razumevanje. So jim samski domovi v nepotrebnem breme. Saj živijo tam že odrasli ljudje, pravijo, ki jih ne moremo nadzorovati tako kot vajence. Ni stanovanj, zato smo jih dali v barako, pravijo. Problema ne bo, ko bodo dobili stanovanja.

Stvar pa je drugačna. Samski domovi so potrebni za vse tiste mlade delavce, ki so že zapustili internate in ki si ne nameravajo ali pa ne morejo (dandanes je to zelo razumljivo) ustvariti lastne družine. Živeti morajo v samskih domovih in barakah. In tudi živijo. Toda kako? Različno, ponekod boljše, marsikje najslabše. V mnogo primerih je kar neverjetna brezbriznost vodstev podjetij do ljudi, ki stanujejo v samskih domovih.

Pa so vendar najpogostejše potrebne prav majhne investicije. Tu in tam je treba zasteklit okna, urediti higienske naprave. Kaj recimo stane, če bi v samskem domu uredili sobe za družabno življenje, nekaj igrišč, nabavili rekvizite za šport in družabno življenje, radio in podobno? Ali ne bi bilo bolje, če bi marsikje namesto administrativnih upravnikov, postavili ljudi, ki razumejo odraslo mladino, ki znajo ustvariti red in harmonijo, brez tistega: »Uprava mi je naročila, naj vsakega, ki ne bo... vržem na cesto.«

Življenje v samskih domovih bi moralo postati drugačno. Samski domovi se s svojimi problemi uvrščajo med važna družbena vprašanja. Ni vseeno, kako se ljudje v njih oblikujejo, kakšnih lastnosti in navad se navzemajo. Gre za mlade delavce, za bodoče moške. Kakšni bodo? Ali ne zastropijo mnogih neurejene razmere v samskem domu, v baraki, sredi nereda in zapuščenosti?

Čas je, da dobimo razen zakonov o hišnih svetih, stanovanjskih skupnostih, najemniških in podnajemniških odnosih, tudi zakon o družbenem upravljanju v samskih domovih, o pravih, predvsem pa o dolžnostih ustanoviteljev teh domov. Samo tako bodo lahko nastale v samskih domovih skupnosti stanovalcev, ki bodo spremenile način življenja v njih, skrble (ne pa samo nadzirale) za urejeno življenje mladih stanovalcev. Bržkone bi mladinska organizacija najlaže pomagala, da bi postal samski dom drugačen, kot ga poznamo že iz cezhovskih časov dalje. Zdjaj pogosto podjetja in birokratski upravniki pred njo zaloputnejo vrata, češ tu gre samo s strogo disciplino in brez demokracije. Prav gotovo bi tako odpravili dolgočasje, postopanje, pijančevanje in izgubljanje mnogih mladih ljudi. -dv

Od vsepo vsod

NOVE TRGOVINE V TRŽIČU

Elektrotehnično podjetje je na Trgu svobode preuredilo lokale in bo v kratkem odprlo moderno trgovino. Prav tako na Trgu svobode preureja lokal trgovsko podjetje »Preskrba«, ki bo uredilo trgovino z živili. Občinski ljudski odbor v Podlubičju pripravlja notranjo opremo za trgovsko hišo na Ravnah, ki jo bodo predvidoma odprli do konca tega leta.

POSPEŠENA GRADBENA DEJAVNOST

Dela pri gradnji občinske hiše na Cankarjevi cesti v Tržiču hitro napredujejo. V poslopju bo dobilo stanovanja 11 družin. Tudi 16-stanovanjski blok, ki ga gradi ljudski odbor, je zgrajen že do prvega nadstropja. Do decembra bo dograjena trgovska hiša. Kmetijska zadruga v Podlubičju bo do konca leta zgradila

upravno-gospodarsko poslopje, pa tudi kmetijska zadruga v Kovorju bo še letos začela graditi tako poslopje.

V OBČINI ZALEC BODO CEPILI 3000 OTROK PROTI OTROŠKI PARALIZI

Občinski ljudski odbor v Zalcu že pripravlja cepiljenje proti otroški ohromelosti. Dve ekipi bosta pričeli cepiti oktobra. Za sedaj pridejo v poštev vsi otroci, rojeni v letih 1951 do 1957, ki jih je več kot tri tisoč. Okrajna komisija za cepiljenje proti otroški ohromelosti je že prišla zbirati sredstva in če bo zbranih dovolj sredstev, bo za omenjene otroke cepiljenje brezplačno, v nasprotnem primeru pa bodo morali del stroškov nositi starši. Starši, ki bodo želeli cepiti tudi starejše otroke, bodo morali prispevati primeren znesek, ki pa do zdaj še ni določen.

Ne bi imela pravice, da se po težavnem delu odpočijeta v prijetnem okolju?

Po cesti je kolovratil mlad človek, delavec, pijan do onemoglosti. Na njem je mahedrala zmečkana obleka, za vrat ga je stiskala umazana kravata; čevlji so bili blatni, že lep čas potrebni loščila. Razpeta srajca brez gumbov mu je štrlela čez ovratnik, polna gubic in neoprane umazanije. Fant je vriskal in se spotikal ob mimoidoče.

»Zdaj poje,« je rekel nekdo, »čez dva dni bo jokal, ker ne bo imel kaj jesti.«
»Kje dela?«
»V železarni.«
»Kje stanuje?«
»V baraki.«

Stanuje v baraki. S tem je povedano vse. Človek ima dovolj razlogov za razmišljanje. Ničesar nimam zoper barake, lahko so kar udobne za stanovanje samcev. Toda vprašanje je, če so te barake take, da imajo v njih stanovalci vsaj najosnovnejše za življenje. Prizor z mladim pijancem na neki jeseniški cesti ni osamljen, srečujemo jih lahko povsod po industrijskih krajih, kjer stoji samski domovi. Prav vseeno je, ali so ti domovi lepi, zidani, ali leseni. Mnogo pomembnejši je red, ki je v teh domovih, način življenja stanovalcev.

Tako smo prišli do samskega doma. Ze ime nam pove, da živijo v njem mladi ljudje, samci, ki so prišli od nekod in žive na svojem, ker so njihovi starši, sorodniki ali ožji znanci daleč. Prinesli so svoj kovček in skromno garderobo. V podjetju so jih poslali k upravniku samskega doma. Fant ali deklica sta dobila sobico, najpogostejše le posteljo v prostoru, kjer spi že več stanovalcev. Prav nič redki niso primeri, da so ostali brez postelje in so se morali zadovoljiti s slamo na tleh in z žebcem v steni, na katerega so obesili svojo obleko. Samski domovi so pač različni. Toda nekaj skupnega imajo vsi: puščoba je v njih, dolgočas, praznina. Izjeme so silno redke.

Zmotno je mišljenje, da je samski dom kasarna. Ne, v kasarni je red. Tam mladi ljudje vedo, da je ob tej in tej uri na programu to in to in da jih čaka ob tej in tej uri zajtrk, kosilo ali večerja. Samski dom je marsikje mnogo slabši od kasarne. Mladi ljudje ho-

Pijanec na pokopališču v Kokrici

Prebivalce Kokric je močno vznemirilo pustošenje na domačem pokopališču. V noči od nedelje na ponedeljek je bilo izruvanih deset nagrobnih spomenikov, med njimi tudi pet spomenikov na grobovih padlih borcev. Varnostni organi so takoj uvedli preiskavo in storila tega dejanja kmalu izsledili. Storitelj je M. T. iz Mike pri Kranju, ki je znan kot pijanec in pretepač ter se je zaradi različnih nemoralnih prestopkov že večkrat zagovarjal pred sodiščem in imel opravka z varnostnimi organi. Dejanje je priznal. Po izjavah očitno je minulo nedeljo popil precejšnje količine alkohola in se je za skrunjene grobov odločil v pijani obzornosti. Prebivalci, ki so ogorčeni zaradi tega nemoralnega vandalskega početja, pričakujejo, da bo dobi zaslužen kaznen.

TRAGIČNA KOMEDIJA

SLOVENSKI FILM »NE ČAKAJ NA MAJ«

Rojstvo slehernega slovenskega filma je precej redek, a toliko bolj težko pričakovana dogodek. Zmogljivost enega samega igranega filma je kaj skromno letno povprečje, ki ga nikakor ni več moč vskladiti s kvantitativnim razvojem filmske proizvodnje v ostalih naših republikah. Letos je bilo v Jugoslaviji posnetih 15 celovečernih filmov in po Pulju lahko zapisemo, da kvantiteta že tudi počasi, a zanesljivo ustoarja primerno koalicijo. Tako drugod. Nič kaj ponosni pa ne moremo biti na svoj filmski pridelek. V proizvodnji enega filma bi zares pričakovali pri izboru teme od odločujočih veliko več treznega premisleka, odgovornosti in ne nazadnje malo manj komercialnih skomin. Ob tako težavem porodu slovenskega filma se ne bi smelo zgoditi, da postane edini sad enoletnih prizadevanj in s tem merilo naše filmske kulture film brez umetniških ambicij, kot

tor v pubertetno natičnih namigovanjih. Kdor osaj malo pozna slovenske študentske razmere, mora priznati, da v počitnicah med dvema Vesnama ni Cap prav ničesar storil za to, da bi realneje prisluhnil utripu našega študentskega življenja, če ga že za osako ceno hoče prikazovati. Tako pa ose diši malce preveč po naftalinu. Spominjamo se še českih študentskih filmov pred drugo svetovno vojno. Odtlej pa se je gotovo marsikaj premaknilo naprej. Ne samo pri nas, tudi pri Čehih! Prevelika dediščina avstro-českih ozorov Capu samo škoduje, ko mu je stil postal šablona. Režijsko je film spretno napravljen in, kot pravimo v osakem oziru, gladko teče nekako do polovice filma, ko Vesno domači osumnijo nosečnosti. Prizor, ki predstavlja glavni zaplet v zgodbi, je napravljen skorajda diletantsko, osa nadaljnja filmska

Kot logičen epilog se nam poraja vprašanje, ali mar res ni bilo škoda truda in dragocenih sredstev za nesmiselno nadaljevanje zabaonega filma popprečnih kvalitiet. Dokler bo filmsko proizvodnjo podpirala naša skupnost, bodo morali slovenski filmski velmože osaj začasno omejiti spoje komercialne strasti. V socialistični državi producenti zares ne bi smeli izrabljati relationo še dokaj nizke stopnje filmske kulture popprečnega kino obiskovalca v kramarske namene. Doočil je že, da to skrb še nadalje prepuste našim vrlim distributerjem. Amortizacija ploznenih sredstev o umetniško kvaliteto je sicer dolgotrajna in tveganejša. Zato pa more biti rezultat neprimerno bolj radosten dogodek, kot je za osakega, ki mu je pri srcu razvoj našega filma, današnji. Sposobnih domačih režiserjev imamo dovolj. Treba jim je dati samo možnosti in uspeh

Kljub naslovu filma bomo vztrajno čakali v teh jesenskih dneh slovenskega filma na naš maj, na slovensko filmsko pomlad, ki mora zanesljivo priti. Umetniške ambicije mladih na čelu z Boštjanom Hladnikom so nam jamstvo za to. jp

MESTROVICEV DAR DOMOVINI

To je eden izmed številnih darov, ki jih je Ivan Mestrovic v zadnjih desetih letih podaril domovini. V milih imam namreč Njegovev mavzolej, ki ga bodo v kratkem začeli graditi vrh Lovčena. Preden spreговорim o njem, naj le omenim, da so prejšnjo nedeljo v Drnišu, blizu kparjevih rojstnih Otavice, odkrili eno najzgodnejših njegovih del, imenovano »Vir življenja«, katero je Mestrovic ustvaril, ko se je šolal na Dunaju, leta 1904. Sedaj ga je odkupil od dunajskega lastnika za 2000 dolarjev in ga podaril Drnišu.

Kako veličasten pa bo Njegovev mavzolej na Lovčenu, si lahko predstavljamo po nekaterih podatkih narčrov za ta mavzolej, ki so ta dni razstavljeni na Cetinju. Pod samim vrhom Lovčena so prebili 120 m dolg predor s 372 stopnicami, ki bo dobival dnevno svetlobo skozi bočne odprtine. Skozenj se bo prišlo na plato vrh Lovčena, kjer bo stal mavzolej. Dolg bo 55 m, širok 15,40 m, visok pa 11 metrov. V njem bo Njegovev kip, izklesan iz jablanskega granita, širok 25 cm, visok več kot štiri in pol metra. Izklesal ga je Mestrovicove učenec, splitski kipar Andrija Krstulović v zadnjih dveh letih po Mestrovicovi smrti. Prihodnje leto slavi Mestrovic petinsedemdesetletnico življenja in petinpetdesetletnico ustvarjalnega dela in vse kaže, da bo ob tej priložnosti obiskal Jugoslavijo.

Največja likovna prireditvev sezone — Druga mednarodna grafična razstava v Ljubljani — se bliža koncu. Odprta bo še do 15. septembra. Na sliki: Marc Chagall — Quai aux fleurs

Komercialna idila

Nekomercialni nasvet: Ne čakajte na maj! Za tak primer izdajte takoj zakon o kontracepciji!

je to Capov feljton v nadaljevanjih o Vesni. Verjemite, da nimam ničesar proti žanru. Naj živi komedija! V teh stvih dneh, z drtim nebom in nenehnim škrahljanjem dežja si bolj kot kdajkoli želimo sproščene, vedrega smeha, zabave. In komu bi se lahko bolj nasmejali kot veselim študentskim dogodivščinam, ki jim nikdar ne zmanjka življenjske svežine. Končno pa tudi ni poglavito, kakšen sujet izberemo. Važno je predvsem, kako ga povemo. Prav lo je tisto, kar iz drobnih ali velikih dogodkov, veselih ali žalostnih more napraviti enako umetnost. Zato pa je potrebno že več duhovitosti, okusa, občutka za mero in precej manj banalnosti, kot jo je pokazal scenarist František Cap. Zdi se, kot da za vsako ceno išče komičnih efek-

pripoved do konca filma se kar ne more več opomoči. Prijetno presenečenje predstavlja v filmu izredni igralski razvoj Metke Gabričič, upošteva je seveda njene trenutne zmožnosti. Je sproščena, prisrčna, naravna, kot je se nismo videli. Stereotipne manire Janeza Cuka sodijo med glavne komične rekvizite. Z malo manj pretiravanja pa bi bilo gotovo vse še boljše. Vsi ostali so se potrudili po svojih močeh. Relativno dobro ubran igralski ansambel kaže na solidno delo z igralci-diletanti, kar je nedvomno pomemben uspeh režiserja. Fotografija je po tradiciji ena najuspešnejših komponent v jugoslovanskem filmu. Janez Kalsnik se je potrudil in dal dobro, čisto fotografijo, čeprav morda ni mogel vedno povsem zatajiti nekdanje fotoamaterske dejavnosti.

ne bo izostal. Upajmo torej, da Capovi študentje nekoč le doštudirajo, da Vesnin in Samov zakon ne blagoslobo nove male Vesnice... Premislite: tedaj bi se znalo ose znova ponoviti!

DALMACIJA V PROZI

ROMANA JURETA FRANČEVIČA IN NOVELE ŽIVKA JELIČIČA

Jure Frančević — Pločar, mlajši brat pesnika Marina Frančevića, je zapovrstjo tiskal dva romana, napovedal pa je tudi že tretjega. To dejstvo tembolj preseneča, če povem, da je bil do pred kratkim znan po svojem pesniškem delu, saj je objavil štiri pesniške zbirke, medtem ko bo peta v kratkem izšla. Doma je z Vrnsnika na otoku Hvaru, kjer se je rodil konec leta 1918. Po zadnji vojni je živel v Zagrebu, pred nekaj leti pa se je preselil v Split, kjer je upravnik Mestne knjižnice.

Pri »Kulturi« oziroma »Zori« v Zagrebu sta zadnje mesece drug za drugim izšla dva njegova romana, vsak ima več kot 300 strani. Prvemu je pisatelj dal naslov »Gluhi zvonovi«, drugemu »Razpoke«. Tretji izide, kakor obljublja Frančević, prihodnje leto. Gre torej za romansko trilogijo, v kateri pisatelj prikazuje ljudi in dogodke na srednjedalmatinskem otoku, vsekakor na domačem Hvaru, od srede tridesetih let do zmage narodne revolucije. Kronika otoka Hvara je to, prikaz življenja v kraju Kamensko, ki je verjetno pisateljev rojstni Vrnsnik, v času bolj podtalnih kot javnih bojev med oblastjo in »opozicijskimi« strankami v stari Jugoslaviji. Pred bralcem se zvrsti dolga procesija otočanov, rokodelcev, kmetov, domaćinov, ki se vračajo iz Amerike, potepuhov in vaških modrijanov, pa še cela vrsta ženskega sveta. Seveda so nujno prisotni tudi predstavniki cerkve.

Zajel je Split in okolico in otok Brač in njihove ljudi, pristne malmomeščane s prirojenim jim zgovornostjo. Prikazal je tipičnost njihovega vsakdana, ki niti zdaleč ni vedno pomemben, je pa zabaven in zanimiv. Veliko grotesknega, tudi karikature podobnega je v Jeličičevem pripovedovanju in značajih teh pristno čakavskih ljudi. Seveda se tudi pisatelju pozna, da je rojen v Splitu in da je dal pristne svoje ljudi. Prav tako je zgovoren, kot so oni, ne zna se omejiti, kar je njegovemu pisanju večkrat v škodo kot v prid. Posebej »Kaplja sramu« bo težko dostopna bralcem izven dalmatinskega kroga, ker je pisana v pristnem čakavskem narečju. T. P.

JUGOSLOVANSKA DRAMA V PARISKEM GLEDALIŠČU NARODOV

V soglasju z idejami, ki jih je naglašal zadnji mednarodni kongres gledaliških delavcev v Atenah o popularizaciji dramskih literatur manjših nacionalnih dramaturgij, bo odslje Gledališče narodov posvečalo nekatero od svojih sobotnih večerov dramam posameznih narodov. Tako predvidevajo tudi posvečenje večje jugoslovanske drame, ki bo 14. decembra letos in to, kakor je običaj, s dvema reprizama. Dosedaj se ni določeno delo, ki naj bi predstavilo jugoslovansko dramsko umetnost v gledališču Sarah Bernhardt. Kakor vse kaže, bodo izbrali najbrž eno delo Miroslava Križna, čigar prevodi so nastali v Franciji na veliko zanimanje, in eno endokscena Branislava Nušića, kakor je predlagal direktor Gledališča narodov. Obe deli bodo prevedli v francosino, izvajali pa ju bodo najuglednejši francoski gledališki igralci.

PREVEČ MUZEJEV

V Makedoniji so začeli resno razmišljati o temeljiti reorganizaciji muzejev na svojem ozemlju. Po vojni so namreč v Makedoniji — kakor tudi po drugih naših republikah — ustanovili celo vrsto najrazličnejših muzejev, ki so doslej opravili prav gotovo pozitivno delo, saj so zbrali najrazličnejši zgodovinski in umetniški material, so pa zdaj v zagati. Marsikateri od teh muzejev nima

niti materialnih možnosti, niti dovolj strokovnega osebja, da bi lahko še naprej uspešno delovali, razen tega pa so ti muzeji prišli v fazo, ko ne odgovarjajo več kulturnim potrebam. Mnogi med njimi so se iz objektivnih razlogov zožili na provincialno kulturno ustanovo, ki ne more ne živeti, ne umreti. Prav v velikem številu neurejenih muzejev je iskati razlog, da je sicer bogat in obsežen material zdaj raztresen po vsej republici in pravzaprav ni nikjer na vpogled v zaokrožen kulturni ali zgodovinski celoti. Zaradi tega nameravajo v Makedoniji skrbiti številni muzejev, te pa urediti tako, da se bodo preorientirali na določene panoge, tako da bi vsak izmed obstoječih muzejev nudil kolikor mogoče popolno podobo zgodovinskega ali kulturnega razvoja na ozemlju te republike.

Novosti NUK

Neel M.: L'oeuvre poétique. Paris 1950. (F 56/1957).
Pickering G. W.: High blood pressure. London 1953. (154/490).
Reallexikon der deutschen Literaturgeschichte. Begründet von F. Merker und W. Stammer. 2. Aufl. Ed. 1. Berlin 1953. (C II 131228-1).
Raabe H. & W. Janaki: Einführung in die Mikrofilmtechnik. Mikrodokumentation. Koblenz 1953. (127623).

ŠULIGOJEV »SLAVČEK«

ZBIRKA MLADINSKIH ZBOROVSKIH SKLADB

V založbi Sveta Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije je pred kratkim izšla pesmarica mladinskih zborov Slavček, ki jo je uredil Avgust Šuligoj ob sodelovanju Rafaela Ajleca.

Zbirka 20 mladinskih zborovskih skladb želi podati prerez skozi vrhunske stvaritve naše mladinske zborovske glasbe. Težiče zbirke je na skladbah, nastalih v času »Trboveljskega slavčka«, našega odličnega predvojnega mladinskega zbora, s čigar imenom je tesno povezano tudi ime urednika te zbirke. Z izjemo Bravničarjevega Polžkarodejca, Prelovčeve Očka moj je delavec, Lajovčevih Veselih kolednikov in prekrasne zborovske kompozicije Ivana Matečiča-Ronjgova Cače moj, prinaša zbirka same doslej še neobjavljene pesmi iz dobe čudovitega razcveta našega mladinskega petja. Na prvem mestu najdemo tri skladbe našega pomembnega zborovskega in posebej mladinskega skladatelja Emila Adamiča (Pesem rudarskih otrok, Pesem beračev, Ujeti vrabec). Kvartetu, zanimivi skladbi našega glasbenega revolucionarja Slavka Osterca, sledi — če ne naštevam že zgoraj omenjenih skladb — Svarova Sirota Jerica ter Tomčevi Trbovlje in Zeleni Jurij. V čase, ko je Srečko Kumar začel orati ledino naše mladinske glasbe in utiral mladinski pesmi nova pota, nas povedejo tri izmed najlepših Kogojevih pesmi (Mladinski. Trobentice, Zvončki). Ob koncu pa prinaša zbirka šest pesmi iz povojnega časa, ki so bile v glavnem napisane za Šuligojevo mladinski zbor v okviru Slavčeve filharmonije: Lajovi Zabe in Med-

ved z medom, Pahorjevo Dedek Mraz, Simonitičevi Čriček na vrtu in Dopolnil dan je bolečino ter Kozinovo Naše geslo.

Vse skladbe zbirke sodijo med vrhunske dosežke naše mladinske zborovske glasbe. Po zahtevnosti

pogled v bobotno rast našega mladinskega petja, v tem pa tudi njen pomen.

Zbirko uvajajo napotki zborovodjem izpod peresa urednika Avgusta Šuligoja, Rafael Ajlec pa je prispeval tehten prikaz mladinskega glasbenega gibanja na naših tleh. Ob koncu zbirke najdemo še opombe k objavljenim skladbam in kratke življenjepisne beležke o skladateljih. Paole Kalan

Is zapuščine Karle Mrak-Bulovčeve

presejajo povprečne zmožnosti sedanjih naših mladinskih zborov, zato se jih bodo lahko — razen morda nekaj izjem — z uspehom lotevali le izvežbanejši zbori. Čeprav najbrž še dolgo ne bomo imeli mladinskega zbora, ki bi bil kos tu objavljenim skladbam, pa vendar pesmarico toplo priporočamo vsem, ki delujejo na mladinskem zborovskem področju, saj nam posreduje lep

OB TEDNU OTROKA

S polic otroških knjižnic

TEMA S SEMINARJA ZA MLADINSKE KNJIZNICARJE IN BIBLIOTEKARJE

V zadnjih dveh, treh letih se je mreža otroških knjižnic zelo razširila. Skoraj v vseh srednjih republikah delujejo moderno urejene otroške knjižnice s bogatim knjižnim fondom. Zagreb in Ljubljana imata že nekaj let svojih pionirskih knjižnic. Otroška knjižnica v Skoplju je bila odprta leta 1954 in do 1. januarja se je število njenih bralcev povzpelo na čez 5000 ima tudi čitalnico. Manj srečno roko ima otroška knjižnica »Vlatko Fohle« v Sarajevu, ki ima nad 7000 knjig, a si še ni mogla urediti posebnih prostorov za čitalnico. Konec marca je dobil tudi Beograd svojo moderno otroško knjižnico »Nevna« v Domu sindikatov, ki se je vanjo v komaj dveh mesecih vpisalo 430 otrok. Večje otroške knjižnice imajo tudi druga mesta. Tu je treba omeniti Prot Krstevac, Valjevo, Niš, Puli, Zadar, Vinokovce, Osijek, Reko, Portorož, Celje, Jesenice, Mursko Soboto, Ptuj in Bitoli. Pri mnogih mestnih in občinskih knjižnicah so posebni oddelki za mladino. Kjer niso mogli najti posebnega prostora, so uredili vsaj koteč za otroke. Najbolj dosledno, izvedli to v Srbiji, kjer so na pobudo Bibliotekarskega centra že leta 1951

v vseh okrajnih in mestnih knjižnicah, lotili knjižni fond za otroke do 14. leta starosti. Te knjige izposojajo v določenih urah, ko se bibliotekarji izključno posvetijo svojim najmlajšim bralcem. Po tej poti grede zdaj tudi v drugih republikah. Republiška društva bibliotekarjev in Zveza bibliotek bi lahko v mazaitem prispevale k temu, da bi tudi manjše knjižnice uredile vsaj svoje »otroške police« po načelu prostega dostopa, da bi otroci, listajoč po knjigah, lahko izbrali prav tiste, ki najbolj ustrezajo njihovemu trenutnemu zanimanju ali razpoloženju.

V poročilih o stanju otroških knjižnic v posameznih republikah, kakor tudi v razpravah na razširjenem sestanku Komisije za mladinsko literaturo, so izrekli priznanje društvenim prijateljem mladine, ki si poglavitno pobudniki za ustanavljanje otroških knjižnic. Toda poudarili so tudi dva problema, ki ovirata hitrejši razvoj mreže knjižnic in to sta — prostori in kadri. Zanimivo je, da vprašanje »kaj bi bilo na prvem ostu« družbena pobuda se je izkazala za zelo učinkovito, glede zagovitve denarnih sredstev pri nabavi

opreme in knjig, toda mnogo lepših načrtov propade, ker za knjižnice ni moč najti primernih prostorov in knjižničarjev. Delo v otroški knjižnici ni omejeno na registriranje in izposojanje knjig, temveč zahteva pedagoške izkušnje in mnogo iznajdljivosti. Otroci ne prihajajo v čitalnico, da bi v njej, kakor odrasli, samo brali. V pravi otroški čitalnici izvajajo dramatisacije in rislo ilustracije priljubljenih tekstov. Tu sestajajo literarni krožki, organizirajo se literarne družabne igre in ure umetniškega branja, torej razne oblike, usmerjene na aktivizacijo otrok v smislu propagande za knjigo. Zaradi pomanjkanja strokovnega vodstva je propadla že nekaj knjižnic, ki so bila vanje vložena precejšnja sredstva. Otroci se izgubili zanimanje, knjige so raznesli na vse strani ali pa so kje zapakirane in takako na dan, ko se bo rešilo vprašanje prostorov in knjižničarjev-pedagogov.

Izkušnje so očitno pokazale, da se društva prijateljev mladine ne morejo nasloniti le na lastne sile. Samoostojne otroške knjižnice se lahko obdržijo in uspešno razvijajo samo tam, kjer skrbijo zanje tudi krajevne ob-

lasti. Družbeni faktorji bodo ob podpori ljudskih odborov v nadaljnji perspektivi zagotovili otrokom vsake komune, da bodo prišli do svoje dobro urejene knjižnice.

Drugačnja je stvar s knjižnicami, ki delujejo v okviru mladinskih ustanov. Za zdaj so takšne v glavnem le v pionirskih domovih, v internatih in podobno. Potrebno pa bi bilo, da bi jih imeli tudi v letovskih, v otroških bolnišnicah in v okrevališčih. Kjerkoli je mogoče, bi bilo treba tu za knjižničarje angažirati otroke same s tem, da jim krajevnih knjižnic nudijo strokovno pomoč. V nekaterih krajih še delajo tako, da prevzamejo mestne bibliotekarne patronat nad takimi knjižnicami in rezultati so kar dobri. Malim knjižnicam je zagotovljeno pravilno delo, v ljudske knjižnice pa zelo hitro prihajajo novi bralci, že od mladih nog navzgor na knjigo in z dobrim odnosom do nje.

Mnogi problemi v zvezi z otroškimi knjižnicami izvira iz neurejene statusa knjižnic sploh. Zakon o knjižnicah, ki se pripravlja, bo posredno določil tudi položaj otroških knjižnic. Vendar bo družba tudi v prihodnje ostala poglavitni pobudnik. V Tednu otroka so bile tudi zdaj odprte po vsej državi številne otroške knjižnice. Letos je Teden otroka povečan predvsem ustanavljanju in razvijanju vseh ustanov, kjer se lahko zbirajo otroci o prostem času. Pričakovati je, da bodo razen igršč, športnih terenov in pionirskih domov, odprte tudi številne nove knjižnice, seveda na dobile nove knjige in opremo. Tako homo tudi največ storil za novi rod. MARIJA KRSMANOVIC

LEONAS MLADI BRALCEM

SPEKULO

Nemška vola so vzeli partizani

»Čim bolj oškodovati, čim več dobiti od okupatorja in s tem pomagati za hitrejši konec vojne,« je bilo naše geslo.

Primer, ki ga bom opisal, naj bo kot prispevek k mnogim opisom medvojnih doživetij in ukan, ki so jih naši ljudje doživeli in ukane spretno izpeljali z željo, da bi bila domovina čimprej osvobodjena.

Leskovec Franc, doma iz Drenovega griča, je bil že v bivši Jugoslaviji zaposlen v ženski kaznilnici v Begunjah. Tu ga je tudi zatekla okupacija. Nemci so nekdanjo žensko kaznilnico spremenili v mučilnico in hišo smrti. Leskovec je ostal tudi potem v službi, ko so prišli Nemci. Bil je kot poljski delavec na posestvu, ki je pripadalo kaznilnici.

Marsikaj pretresljivega je doživel v tej službi. Ni bilo lahko poslušati trpinčene, ki so zaradi mučenja grozno trpeli, ni bilo

z, z reševanjem, tolažbo; kakor je kdo mogel. Tudi Leskovec je bil med tistimi, ki je večkrat tvegval življenje, da je pomagal onim v celicah. Pa ne samo to, imel je tudi vezo s partizani in za nje organizirano delal, dokler ni tudi sam odšel med nje.

Nekega dne je sporočil partizanom, da bo prišel med nje. Takrat se je tudi začel med njim in partizani snovati načrt, kako bi Nemcem odpeljal par volov, ki so jih uporabljali za vožnjo.

Načrt je bil pripravljen. V nahrbtnik je zložil vse najnujnejše, izpraznil omaro in še eno noč prespal na svojih postelji. Naslednjega dne, t. j. bilo 13. sept. 1944. se je prijavil, da bo on vozil krompir z njive, ki je bila oddaljena kake dva kilometra od Begunj. In res, zapregel je v voz par volov, skočil je še, seveda previdno v gestapovčevu sobo, kjer je večkrat videl orožje v

jima je, da gre po krompir. Medtem ko si je žvižgal veselo pesem, je zavil s prave poti proti Dvorski vasi, za naslednjo vasjo pri »cegunci« je bil že pripravljen sprejem. Partizani so hitro odpeljali tolsta vollička, sam pa je iz sena potegnili nahrbtnik in odšli so na »varnejše«. Ni bilo dolgo, ko so se partizani okrepčali z mastnim mesom nemškega vola.

Nemci so opazili šele čez štiri ure, da Franceta ni, ko so delavci začeli spraševati, kje je z vozom. Lager firer je sklical na se-

stanek vse civilne delavce in jim grozil s hudo kaznijo, če bi se še kaj takega primerilo. Povedal je tudi, da je Leskovec že dalj časa opazoval, ker se mu je zdel sumljiv. To je trdil tudi zato, ker ga je bilo sram, da ga je »podčlovek« tako spretno olajšal za par volov in da njegovi hlapci uhajajo med »bandite«.

Vse to ni pomagalo. Vola sta se spremenila v okusno jedajo, Leskovec je pa postal dober partizan.

Spelič Franc
Begunje, Gorenjska

Dogodek na Galetovcu

Vsako leto grem na počitnice na Gorjuše, lepo planinsko vasico, ki leži v območju temnozelenih smrekovih gozdov, na robu Pokljuke. Zeleni travniki se v jutrih lesketajo kot dragocena biserna preproga.

Milka, deklica črnih oči in kostanjevih las, živi z babico v hišici ob robu vasi. Sirota je, ker nima očeta, a njeni mami se je omračil um. Babica jo zelo ljubi, toda nima časa, da bi se igrala z njo, kajti žoljenje v planinah je težko. Zaradi tega se Milka vedno razveseli, kadar pridem na Gorjuše.

Letos sem ji prinesla žogico. Ni vedela, kako bi se igrala z njo. Vrgla sem jo v zrak in jo ulobila v roke. Črne oči so se ji

od veselja razširile, ko se je žogica odbijala od tal.

Nekega dne, ko se je z žogico igrala v visoki travi, jo je izgubila. Iskala jo je in iskala — a zaman. Zalostno me je gledala, a tudi jaz ji nisem mogla pomagati. Da bi jo babica potolažila, ji je dala mlado belo ovčko.

»Vidiš,« sem ji rekla, »to je več vredno kot žoga. In tudi lepša je.«

Gledala me je skozi solze in se smejala. Obljubila sem ji, da bova pasli jagnje skupaj.

Naslednje jutro je že zgodaj zjutraj prišla po mene. Na ovčici je imela belo ovčko. Zivalci sem dala sol. Hvaležno me je obližnila. Sedaj nismo več mogli vzdržati drug brez drugega.

Nekega dne smo šli na Galetovec. Sonce je sijalo, coctice so dišale in pisani metulji so letali preko poljane. Iz daljave se je čulo klepanje kose. Jagnje je hodilo z nama in skakalo po poti.

Spet se je pričel dvigati. Razigrano sva stopale po mehki planinski travi. Nenadoma sem se ozrla v nebo. Nad nami je krožil orel. Jagnje je plašno zablejalo.

Orel je v velikih krogih odletel in izginil v pečinah. Še dvajset minut hoda in bili smo na vrhu. Proti vzhodu se širi prepad. Vsa blejska kotlina se odpre pred strmimi očmi. Na levi se dvigajo Karavanke, na severozahodu Jelovica, a takoj za njo Triglav, ki je bil takrat ves ozarjen od sonca.

Sedli sva v nizko travo in gledali. Milka je prvič videla dolino in čudila se je, da je svet tako velik. Jagnje se je paslo. Utihnila sva in gledali svet okrog naju.

Izenada sva začuli žalostno blejanje. Pogledala sem in kriknila od strahu. Videla sem, kako se je orel bliskovito spustil nad jagnje, ki je v strahu odskočilo. Orel je krilil s svojimi močnimi krili, a jagnje je zbežano od strahu, bežalo proti prepadu. Milka je hotela, da ustavi Bekico in pričela je teči za njo.

»Milka, stoji!« sem strašno zakričala in skočila za njo. Zadržala sem jo v zadnjem trenutku. Objela sem nesrečno deklico in jo tolažila.

Nekje v globokem prepadu je ležala razmesarjena Bekica. Orel se je dvignil v visavo in prečkal s svojim hrešččim glasom.

Nevenska Rovar,
V. razr. IX. gimnazije
Ljubljana

lahko gledati, ko so naše ljudi zvezane vodili v avtomobile in z avtomobilom naprej na morišče. Marsikateri Begunčan je pomagal jetnikom s hrano, poštno zve-

nezaklenjeni omari. V sobo je srečno prišel, a omara je bila zaklenjena. Previdno, čeprav brez plena, je odšel k zapreženemu vozu. Na voz je vrgel še nekaj sena, v katerem je skrtil precej »rejeni« nahrbtnik in pognal. Ni šel dolgo, ko ga je srečal gestapovec, nato še en vojak. Oba sta ga vprašala, kam gre. Povedal

Jesen

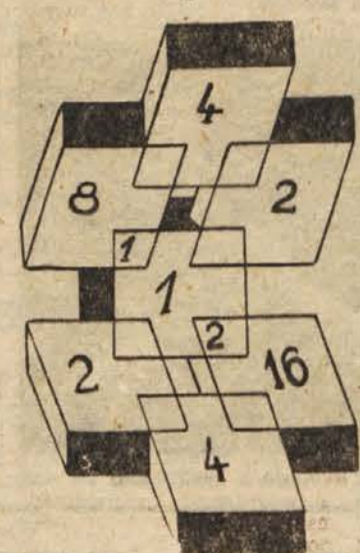
Mrzel veter je zapihal preko trat in gozdov. Zelene trave so se pripognile k tlom. Kot bi tiho zasopetale, ali je že čas! Da, da, jim je pokimal samotni glavinc, ki se je ponosno zibal s svojo razcveteno glavo v jesenskem vetru. Ali ne vidite, da so se krošnje dreves pozlatile in da je češnja vsa zardela. Na robu gozda se baha češmin. S svojimi živordečimi grozdi. Le smreka in jelka stojita v svojih živozelenih oblekah in čakata novoletnega veselja. Razorane njive spokojno čakajo zimske odeje. Ptice selivke so odletele v južne kraje. Samotne vrane krakajo v zamegljeno jutro. Jesen je tu!

Sečnik Jožica,
4. E razred, Ledina
Jenkova 11

SAHARIN

Kemik Falberg je odkril leta 1879 sladko snov, ki je dobila ime saharin. Nekaj let kasneje so ugotovili, da je ta snov skoraj 500-krat slajša od navadnega sladkorja, ki ga pridobivajo iz sladkornega trsa in iz sladkorne pese, vendar pa nima saharin prav nobene hranilne vrednosti.

Liki in produkt

V vsakem liku mora znašati produkt števil 32. Poišči primerena števila ter jih vstavi v prostore, kjer se posamezni liki sečejo!

Draga Meta!
Moram reči, da si Ti prva, odkar urejam mladinsko stran, da si tako izbrpno in odkritosrčno napisala svoje mnenje o naši mladinski strani. Zelo mi je všeč, da mi tako večkrat pišeš in da tako začnejo pisati o naših straneh tudi drugi naši bralci in sodelavci. To za ugod. Če mi dovoliš, bi Ti zdaj skušal odgovorjati na Tvoje misli, ki si jih napisala. — Naš mladi Vladimir Pirnat ni v sorodu s pokojnim Nikom Pirnatom. — Strinjam se s Tvojim mnenjem, da so njegove slike v »Modrijanu pod morjem« zelo lepe. Meni osebno so všeč zato, ker je Vladimir našel pri svojem risanju način, ki je vmes med stripom in slikarico. Pri stripu se zabavaš, a ti po njem po navadi nič ne ostaja v duši, pri »Modrijanu« pa se zabavaš in slikar te že pristi, da tudi razmišljaš. Mislim, da je v tem prednost »Modrijana«. Sicer pa, kadar moram hvaliti sodelavce, se zmeraj malo bojim, da se ne bodo prevzeli. Namreč mlad človek je po navadi nagljen k temu, da je dober začetek že velik uspeh. Pa mora biti prav nasprotno. Ob uspehih je treba še bolj paziti nase, se truditi in se povsod učiti. — Glede »Treh pesmi« Pavla Mišmaša pa se s Teboj ne strinjam. Po vsebini sama praviš, da so njegove »pesmi zelo simpatične«. Torej o tem ne bova govorila. Moti Te predvsem oblika. Zelela bi si namreč čiste rime. Tega pa ravno naš Pavel pri teh pesmi ni hotel. On zna napisati tudi rimane verz, toda pri teh pesmih si je izbral prosti verz. V tem pa pesnik lahko tudi mnogo pove. Spomni se samo na mnoge pesmi Otona Župančiča. Zato glede Mišmaševih pesmi nisem Tvojega mnenja, pa mi to, prosim, oprost. Najlepše Te pozdravlja in Ti želi mnogo uspehov v bodočem šolskem letu Tvoj

urednik

»Papiga«

Vodoravno: 2. naslov križanke, 6. moško ime, 7. vedel, 8. cesta (kadar težko delamo, izloča naša koža), 9. napadalec, 11. priimek Prešernovega prijatelja, ki je utopil v Savi, 12. divja žival, 13. vrsta kože, 15. veznik, 16. z njim omejejo zidarji zid, 17. TG.

Navpično: 1. logar, 7. razlegati, razleči se, 2. namizni tenis, 3. oder, 4. italijansko mesto, 5. veznik, 8. kratka za »posrednik«, 10. pokrajina ob Siamskem zalivu, 14. IT.

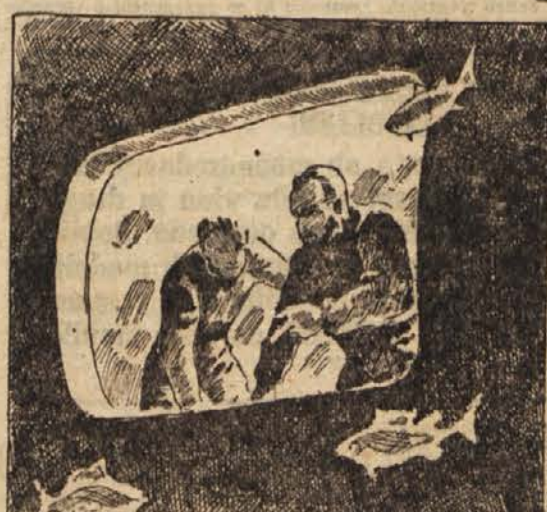
Modrijan v morskih globlinah

9. Tujec si je kmalu opomogel in Modrijana je že čakalo presenečenje. Janez, tako je bilo neznanu ime, je bil oče malega fantka, s katerim se je Modrijanov sinček vsak dan igral. Janez prosil Modrijana, naj ga vzame s seboj, saj ga že od mladih let žene v neznan podmorski svet. Tako se je tudi zgodilo.

10. Ko sta se Modrijan in Janez drugo jutro zbudila, je v globlinah vladala popolna tema. Sem namreč sončna svetloba ni nikdar prodrla. Modrijan je potopil podmornico še globlje, potem pa je prižgal reflektor in posvetil po okolici. Podmornica se je že skoraj dotikala morskega dna.

11. Ko sta naša popotnika zrla v neznan svet, ju je stresal rahel drget. Pred njima se je vrstila množica čudnih spak. Janez je predlagal, da bi z »Boho« napravila majhen pogon na te stvore. Modrijan je že privolil v to, a takrat je pritisnil obraz k steklu. Z nestrpnostjo je zrl v mrak pred seboj.

12. »Kaj gledate«, je skoraj s tresočim glasom vprašal Janez. Modrijan je pokazal s prstom skozi lino. Janez je onemel: »Saj to je pravo mesto!« Med koralami se je v temnem ozadju odražala slika nekega mesta. Temna okna so zrla v življenje okrog sebe kakor volilne v lobanji. Modrijan je zapeljal v neko ulico.

Riše in piše
Vladimir Pirnat, dijak VII. r. gimn.,
Ljubljana

KONČANO JE SLOVENSKO MLADINSKO PLOVALNO PRVENSTVO V VIDMU

Triglav spet najboljši

Videm, 4. septembra. — V Krškem se je danes končalo mladinsko prvenstvo Slovenije v plavanju. Najboljše plavalce in plavalke ima Triglav iz Kranja, ki je zmagal v skupni končni oceni z 23 točkami. Za njima so: Celuloza (Videm) 13, »Ljubljana« 13, Prešeren (Rad.) 8, Ilirija 4, Rudar (Trbovlje) 3, Branik (Maribor) 13 in Panonija (M. Sobota) 3 točke.

Danes ni več deževalo, vendar je bilo vreme bolj hladno kot prva dva dni. Prvenstvo se je vzlic temu razvijalo v borbenem vzdušju, v kolikor izjavljamo, da je državni rekorder Vlado Brinovec podaril naslov republiškega prvaka na 1500 m svojemu 12-letnemu bratu Petru, ki pa je sicer najboljši plavalec med slovenskimi pionirji. Najbolj zanimiva tekma danes je bila štafeta 4x200 m prosto. Zmagal je Triglav, kar je bilo pričakovati. Prvo predajo je prvi izročil Peter Brinovec, tik za njim pa sta bila Dimnik (Celuloza) in Narajlav (Celuloza II.). Tudi v drugi predaji je vodil Triglav, toda njegova prednost je bila le udarec roke Gapeja. V tretji predaji je Peternel (T) še povečal vodstvo za Triglav, ki pa mu ga sicer ne bi mogli nihče odvzeti, saj je zadnji plaval državni prvak Vlado Brinovec, ki je prej majhno prednost povečal za pol bazena.

mo priveditju tudi to, da ni postavil 8 startnih mest, kar je sicer povezano s stroški, vendar bo to moral storiti, ali pa se bo moral odpovedati organizaciji tako pomembnih tekmovalj. Tako je bil n. pr. trboveljski Rudar zelo oškodovan. Njegovi plavalci in plavalke petkrat niso mogli sodelovati v finalnih tekmah, ker so bili osmi. V vsakem drugem regularnem bazenu z osmimi startnimi mesti bi seveda tekmovala najboljša osmerica.

Za začetek - obe točki

Emen, 4. sept. (Tanjug) V prvem kolu ženske šahovske olimpijade so bili doseženi sledeči rezultati:

I. skupina: Romunija: CSR 1:1, Finska: Nizozemska 0:2, Francija: SZ 0:2.

II. skupina: Škotska: Luksemburg 1:5,5, Madžarska: Bolgarija 0:5,95 (1) — Bolgarija je pred zmago, Avstrija: Vzhodna Nemčija 0:2.

Dvojboj mladih: Slovenija: Anglija

Od 8. do 11. septembra bo gostovala v Ljubljani in na Jesenicah mlada šahovska reprezentanca Anglije. V Ljubljani bodo šahisti univerz Oxford in Cambridge odigrali v ponedeljek 9. t. m. ob 19.30 v šahovskem domu dvojboj proti studentom ljubljanske univerze, ki v glavnem sestavljajo mlado reprezentanco Slovenije. V torek pa proti izbranim igralcem SD Jesenice. V reprezentanci Anglije bodo igrali znani mladi angleški šahovski mojstri kot Barden, Penrose, Gibbs, Fuller, Phillips Perist in drugi. Moštvo ljubljanske univerze bo nastopilo z najmočnejšimi mojstrskimi kandidati člani Olimpije, LSK, ZSK »Maribor«, SD Jesenice in SK Kranj kot inž. Krivac, Grosek, Crepišek, Stupica, Guzel, Cuderman, Bavdek, Trampuž, brata Tomšič, Njegovan, Kočvar in inž. Gabrovšek, ki je pred dnevi odslužil vojaški rok.

Ce upoštevamo, da so mladi angleški šahisti glavnina državne reprezentance, manjkajo le Aleksander, Wade in Golombek, bodo slovenski šahisti v ponedeljek pričeli izrednemu in tudi za naš šah osvežujočemu dogodku.

Romunski šahisti na Gorenjskem

Po več ali manj uspešnih dvobojih s šahisti v Smederevski Palanki bodo prispeli danes prek Ljubljane na Jesenice prvotni slovenskega šaha romunski šahisti-metalurzi. Na Jesenicah in morda v Kranju bodo gostje, med katerimi je sedem državnih reprezentantov, odigrali prijateljske šahovske dvojboje na šest do desetih deskah. Za jesensko moštvo bodo nastopili: mojstra Longer in Lešnik, mojstrski kandidati Grosek in igralci prve kategorije Strumbel, Korošec, Jan, prof. Kunster in inž. Sešek. Moštvo reprezentance Gorenjske, katero bodo sestavljali v glavnem igralci SD Jesenice in SD Kranj, trenutno še ni znan.

Zaključek tekmovalja je bil zelo slovesen. Potem, ko je delegat Plavalne zveze Slovenije Boris Lasič čestital vsem udeležencem, še posebej pa novemu prvaku Triglavu, so ob zvokih državne himne mladi plavalci in plavalke pozdravili zastavo, ki so jo dvignili na visoki betonski stolp.

Rezultati prvenstva bi bili nedvomno še boljši, če bi večina mladih plavalcev in plavalk ne imela za seboj naporih tekmovalj za mladinsko in državno prvenstvo v Splitu, s tem v zvezi pa utrudiljive poti. Naši najboljši mladinci in mladinke, se bodo nedvomno udeležili tretjega državnega mladinskega prvenstva (do 20 let), ki bo 25. septembra tekmovala z italijansko v Genovi.

III. skupina: Anglija: Norveška 2:0, Danska: Zahodna Nemčija 0:2, Jugoslavija: Belgija 2:0, Timofejeva: Körper 1:0, Stadler: Bolks 1:0. Timofejeva je bila ves čas v prednosti, v 28. potezu pa je osvojila figuro, kar ji je bilo dovolj za zmago. Stadlerjeva je v 17. potezu po lepi kombinaciji osvojila kmeta in v trdnjaviški končnici zmagala v 49. potezu. To je njena prva zmaga na olimpijskih igrah.

V II. kolu igra Jugoslavija s Poljsko.

Zlati pas v železnih rokah

Joe Louis je dobil dostojnega naslednika v Floyd Patersonu

Zlata olimpijska medalja v 17. letu, 33 zmag s knockautom v 34 profesionalnih bojih v petih naslednjih letih, naslov svetovnega prvaka v teški kategoriji in zlati pas absolutnega prvaka, to je bil lanca meteorskega vzpona 22-letnega Floyd Patersona. In hkrati uspehi, ki se z njim nihče izmed dosedanjih prvakov v ringu ne more pohvaliti. Vse te zveze naslove požeje že do 22. leta je res edinstven podvig.

PRVA ROKAVICA V HELSINKIH

V ameriški olimpijski reprezentanci na igrah leta 1952 v Helsinkih se je pojavil za tisti čas »neki« Paterson. Določili so ga, da brani državne barve ZDA v srednji kategoriji. Star je bil le 17 let, vedno nasmejan in kot vsi je imel le eno željo — zmagati. Drugega o njem niso vedeli in nihče ni računl nanj. Nihče, razen njega samega in tistih, ki so ga izbrali.

Olimpijski turnir je pokazal, da ima mladenič iz New Yorka izredne pesti. Ves čas nasmejan, tako na ringu kot izven njega, je z lahkoto odstrani vse ovire na poti do zlate medalje. Dva izmed nasprotnikov je knockautiral že v prvi rundi.

Gledalci in strokovnjaki so bili presenečeni. Udeležence pa je postalo.

Reka, 4. septembra. — Reprezentanca poljskega mesta Lodz je sinoči v kosarko premagala reško Nafzo z 52:47 (28:23). Tekma je bila živahna in zanimiva.

Brzjavke

— ZRENJANIN, 4. septembra. Sinoči je bil končan mednarodni košarkarski turnir »II. pokal Zrenjanina«. Rezultati III. kola: Olimpija—Antwerpen 82:69, Proleter—Spartak 68:52. Prvo mesto na turnirju je osvojil Proleter pred Spartakom, Olimpijo in Antwerpenom.

— Pariz, 4. septembra (Tanjug). — Jugoslovanska študentska vaterpolo reprezentanca je danes premagala zahodnonemško vaterpolo s 6:0 (4:0). To je bila prva tekma jugoslovanskih športnikov na V. svetovnih študentskih igrah. Moštvo jugoslovanskih vaterpolistov je bilo že v začetku premočno nad nasprotnikom, ki se je v drugem delu igre zljavo branil. Naša reprezentanca je igrala v naslednji postavi: Ježana, Žužel, Cukvas, Ježić, Nardelj, Franjković, Zagar. Najboljša sta bila Ježić in Nardelj.

— NEAPELJ, 4. septembra (Reuter). — Na evropskem prvenstvu v jadranju na vodi je v kategoriji tipa »Fini« prvo mesto tudi letos osvojil Belgijec Andre Nellis z 1046 točkami. Jugoslovian Tonko Pačević je na desetem mestu s 3715 točkami. Tekmovalo je 12 jadrancev.

Celle, 4. sept. Danes so bile v Celju zaključene III. mladinske športne igre mestnih reprezentanc Zrenjanina, Tuzla in Celja. V atletiki so prvi mladinci Celja zbrali 23 točk, Zrenjanin 15 in Tuzla 5 točk, pri mladinkah Celje 31, Zrenjanin 14 in Tuzla 1 točko. Končno stanje troboja je naslednje: Zrenjanin 27 točk, Celje 25 in Tuzla 14 točk. Ob času poročanja je svečan zaključek letošnjih iger s podelitvijo diplom in pokalov.

JUGOSLOVANSKI STRELCI ODPOTOVALI V VARŠAVO MAJHNI UPI

za boljši plasma, čeprav smo dvojboj s Poljaki že enkrat, doma, dobili

Beograd, 4. sept. Strelska reprezentanca Jugoslavije je danes odpotovala na mednarodno prvenstvo Varšave. Na tem zelo kvalitetnem tekmovalju bodo jugoslovanski strelci sodelovali v štirih disciplinah: v streljanju z vojaško puško, s precizno malokalibrsko puško, s precizno olimpijsko puščico in s precizno malokalibrsko puško — ženske. Razen teh disciplin bo na sporedu mednarodnega tekmovalja v Varšavi tudi teška precizna puška, vendar v njej naši strelci ne bodo sodelovali.

Po tem tekmovalju bo večji del naše reprezentance odpotoval v Bukarešto na mednarodno prvenstvo Romunije.

Strelska reprezentanca Jugoslavije je sestavljena iz 16 strelcev: Stojanović, Milenković, Jozić, Grozdanović, Jež, Mašek, Marković, Pruhardt, Delorenzo, Umek, Jelić, Vuik, Dragoslava Marković, Dimičeva, Radivojevićeva in Heroldova.

Pred odhodom reprezentance v Varšavo je predsednik komisije za priprave in sestavo reprezentance, Nemanja Marković, dejal tole: »Mednarodno tekmovalje, na katerem jugoslovanska reprezentanca prikrak sodeluje na Poljskem, bo zelo težavno. Na njem bo sodelovalo precejšnje število najboljših strelcev Evrope, med njimi tudi tekmovalci

SZ, Švice, Francije in drugi. Prav tako neobčajno število strelcev v reprezentanci za eno disciplino (3) ostalo in zmanjšuje upe Jugoslovancev. Moč naše reprezentance pride do izraza namreč šele tedaj, ko tekmuje za reprezentanco po pet strelcev.

Ni dolgo tega, kar smo se s strelci iz Poljske pomerili v Beogradu. Tedaj smo zmagali v treh in izgubili v eni disciplini. V Varšavi pa imajo Poljaki vsa pogoja, da se nam oddolžijo. To velja predvsem za streljanje z vojaško puško, kjer bomo tekmovali z njihovim orožjem. V ostalih disciplinah pa bodo borbe zelo zanimive, ker so moči izenačene.

Na koncu je Nemanja Marković izjavil, da so tako strelci kot vodstvo potovanja zelo veseli tega, da bodo obiskali Poljsko in tekmovali v okviru proslav »Mesec Varšave«.

Kratke šahovske vesti

Nedavno je bil v Barceloni moštveni šahovski troboj Barcelona — Madrid — Lizbona, na katerem so prepravevali zmagali Barcelonci s 23 točkami pred Madridom 18,5 in Lizbono 6,5.

Na letošnjem prvenstvu Finske s 14 udeleženci je zmagal mednarodni mojster Ojaanen z 9 točkami od 13 možnih pred dosežanim prvakom Salom 8,5 itd.

Troboj Matanović — Silva (Poljska) — Neukirch (Bolgarija) za naslednji dve mesti na mednarodnem šahovskem turnirju, ki bo prihodnje leto v Jugoslaviji, bo od 8. do 16. decembra v Sofiji.

Na letošnjem šahovskem prvenstvu Švedske sta skupno zmagala s 7 točkami od 11 možnih Nilsson in Fridh. V njunem medsebojnem dvoboju je zmagal Nilsson z 2:1. Znana Švedska reprezentanca Lundin in Sköld sta zasedla četrto in sedmo mesto.

28-letni madžarski šahovski mojster Benkó, ki je na konskem šahovskem turnirju v Dublinu zasedel drugo mesto in po študentski olimpijadi zaprosil za politični azil v Islandiji, se namerava izseliti v Združene države Amerike.

Direkcija Radia Ljubljana
razpisuje več mest

ORKESTRSKIH GODBENIKOV
(godala, pihala, trobila in tolkala)

Pravico do prijave ima vsak godbenik, ki ni stalno nastavljen v kakšnem drugem poklicnem orkestru in ima dovršen vsaj tretji letnik Srednje glasbene šole.

Prijave sprejema do vključno 15. septembra glasbeni oddelek Radia Ljubljana, ali pismeno: Radio Ljubljana, glasbeni oddelek, Tavčarjeva ulica 17.

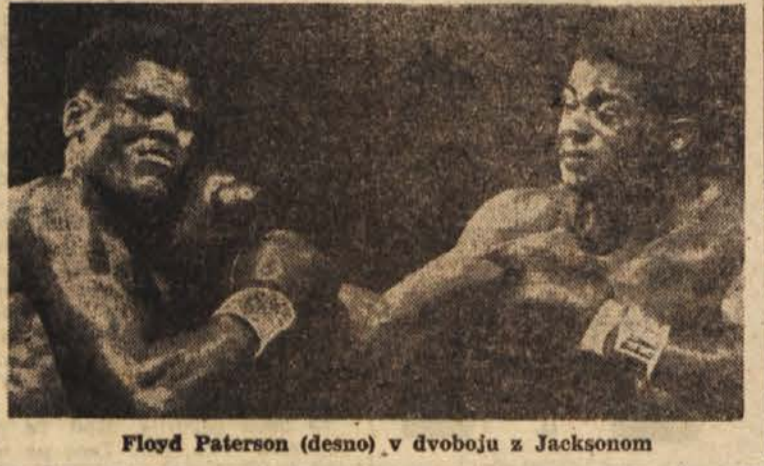
Po 15. septembru bodo vsi prijavitelci prejeli obvestila za advicije.

2872

BOSPODINE! PRIJETNO PRESENEČAJE

ISOL

ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

Floyd Paterson (desno) v dvojboju z Jacksonom

lo strah njegovih pesti. Ze tedaj je imel udarce kot boksaški najtežje kategorije. Prvikrat so se pojavile njegove slike v časnikih... Patersona so proglašali za prvo rokavico XV. iger.

PO NAJKRAJŠI POTO DO SLAVE
Najboljši amater iz Helsinkov se je z enako lahkoto in hitrostjo prebil skozi vse labirinte profesionalnega boksa. Je eden izmed redkih, ki na poti do slave niso našli na trnje. Morda zaradi ugodnega trenutka, ki ga je izbral za juris na zlati pas. Za gotovo pa zaradi svoje mladosti, znanja in udarnih pesti.

Od leta 1953 do 1957 je imel kot profesionallec 31 dvobojev. Trideset jih je dobil s knockautom! Zmeraj nasmejan in razpoložen, tudi v najtežjih borbah.

DVOBOJ MLADOSTI IN IZKUSENJ
Lani je Rocky Marciano nepričakovano zapustil ring. Prestol absolutnega prvaka sveta je ostal prazen. Za 21-letnega Patersona je bila to življenjska priložnost. Prej kot je pričakoval, Paterson in veteran Archie Moore sta bila po rang-estvici prva kandidata za naslov novega svetovnega prvaka.

Pred tem odločilnim srečanjem se Floyd Paterson ni smejal. Prvikrat odkar je nastopal med vrvmi. Razumljivo: veliki Moore s 26-letnimi izkušnjami profesionalca in repertoarjem največjih mojstrov je bil izrazit favorit. Razen tega je bil to zadnji up najstarejše aktivne zvezde ringa — za razliko od prve Patersonove priložnosti.

Strokovnjaki in tisti, ki so dajali prognoze, pa so na nekaj pozabili: favorit je bil skoraj dvakrat starejši od novinca. Na večer dvoboja je bil Archie Moore star 46 let — Floyd Paterson pa 21. Prav to pa je odločilo njun dvoboj.

Mooreovi udarci so leteli v prazno. Paterson je bil daleč bolj gibčen, v protinapadih pa je udarjal kot blisk. Dvojboj mladosti in izkušenj je trajal le pet rund oziroma točneje: 4 runde, v minuti in 27 sekund. Po tem je svet dobil najmlajšega absolutnega prvaka doslej.

Tega dne, 30. novembra 1956, se je sreča še enkrat nasmešnila mlademu prvaku — istega večera se mu je rodil sin.

DVAKRAT OBRANJEN NASLOV
V letošnji sezoni je Paterson spet dvakrat oblekel rokavice, da bi obranil slavo, pa tudi dolarje, ki jih naslov prinaša. Obakrat je prepričal izivalca v neskrornost njunih želja. Spet z lahkoto in z nasmehom.

Jacksona je knockautiral v deseti rundi s tehničnim knockautom, olim-

Podjetje ELEKTRARNA BEGRAD
DUNAVSKI KEJ 10 • BEOGRAD

razpisuje
natečaj
za
šefa knjigovodstva

Pogoji: ekonomska fakulteta s 5-letno prakso ali trgovska akademija s 10-letno prakso. — Nastop službe takoj ali po sporazumu. Tarifa postavka 20.500 din. Prošnje izročite v roku 10 dni po objavi tega natečaja v dnevnem tisku v tajništvo podjetja.

2907

Zvezna gradbena zbornica
razpisuje
splošni javni anonimni natečaj

za izdelavo idejnega osnutka za zgradbo Zvezne gradbene zbornice s centrom za napredek gradbeništva in s stalno razstavo

Pravico do sodelovanja pri natečaju imajo gospodarske organizacije, skupine in posamezniki — državljani FLRJ.

Nagrade in odkupi:

Prva nagrada	800.000 dinarjev
Druga nagrada	500.000 dinarjev
Tretja nagrada	400.000 dinarjev
Četrta nagrada	300.000 dinarjev
Odkupi	500.000 dinarjev

Rok za izročitev del je 30. december 1957.

Gradbeni program in pogoje natečaja lahko dobite vsak delavnik do 13. ure v Zvezni gradbeni zbornici, Božidara Adžije 21, pritličje, soba 2, proti vplachu 1000 dinarjev, ki bodo udeležencem natečaja vrnjeni v roku 30 dni po objavi rezultatov natečaja.

V ocenjevalni komisiji so: ing. Obrad Bojović, generalni sekretar Zvezne gradbene zbornice; ing. arh. Mate Bajlon, prof. arhitektonske fakultete, Beograd; ing. arh. Drago Galic, profesor arhitektonske fakultete, Zagreb; ing. arh. Jovan Miller, glavni inženir gradbene podjetja »Graditelj«, Sarajevo; ing. Milan Koprić, direktor podjetja »Projekt«, Kranj; ing. Djordje Lazarević, profesor gradbene fakultete, Beograd; ing. arh. Bogdan Nestorović, profesor arhitektonske fakultete, Beograd; ing. arh. Stjepan Gombož, svetovalec podjetja »Plan«, Zagreb; ing. arh. Nikola Gavrilović, svetovalec Urbanističnega zavoda, Zagreb.

ZVEZNA GRADBENA ZBORNICA

2890

ROMUNSKA VINA

Vino je kot neko živo bitje v tekočem stanju. Ima vse lastnosti živih bitij: rodi se, živi in umre. Skoda, da se ne obnavlja. To, da si od prastarih časov pa vse do naših dni noben letopisec, noben pesnik, niti noben pianec niso izmislili čudežne »skoklje«, ki bi nesla sokčke vina, bo za zmeraj ostala pomankljivost Bachsove mitologije. Danes, ko razsvetljuje znanost vsi človeški razum, takšna namera kajpada ni možna. Toda kaj namemu predniku iz Homerjeve dobe, katerega domišljija je ustvarila Zeusa, Hefastosa in Dioniza, ne daje misliti, da bo lahko prav tako, kot najde ob doletenem času sveža jajca v gnezdu, našel nekoga lepega jutra v neki vdolbini, kjer hrani soki, poln samosovnega vina, majhne šarčarice, zvrhane rdečkaste tekočine?

Toda, češar nam ne more dati mit, nam velikodušno poklanja naša dežela. Imamo na pretek prelestnih in močnih vin.

Prijznati je treba, da smo zapisali teh nekaj uvodnih besed v božani — quod metus causa — kakor so govorili Latinci. Ko sem se lotil pisanja, sem bil pripravljen uporabiti znani izraz: sok vinske trte. In na lepep sem se domislil hudih napadov, ki jih je Charles Baudelaire naslavljal na Brilliant Savarinu — tega žalostnega dobrodeleca, kot ga je imenoval Robert de Fiers, v duhovitem predgovoru k »Les plaiisires de la table« znanega Mignona, glavnega kuharja, potem pa lastnika prav tako znane pariške restavracije »La Rue«. Veliki pesnik se posmejuje velikemu dobrodelecu, ker se je zadovoljil s tem, da je opredelil vino s temile enostavnimi besedami: sok vinske trte. Toliko, je ironično vprašal Baudelaire, Seveda takšna definicija ni mogla biti povšeči tistemu, ki je zapisal:

UN SOIR, L'AME DU VIN CHANTAIT DANS LES BOUTEILLES

Toda glede na to, da Bolleau macka imenuje macka, Roleta pa zanikar, se bomo z vašim privoljenjem in po njegovem zgledu tudi mi zadovoljili s tem, da bomo sok vinske trte preprosto imenovali vino, brez metafore. Vrnimo se zatorej k našim sodom in spregovorimo malce o romunskem vinu. Njegovo poreklo, kakor tudi poreklo družva »Junimeos« se izgublja, kakor pravi Jakob Negruzzi, v temi časa. Vendar vemo, da so

tero mnogi njegovi sonarodnjaki niso vedeli. Veliki besednjak Pierra Laroussea razlaga »Kotnar takole: »On le classe parmi les meilleurs vins du globe et quelques gourmets le preferent meme au Tokay.«

Ceprav nimajo kakih pomasnih botrov, ki bi jih predstavili v tujini, so vendarle mnoga naša vina vredna pozornosti. Po rdečem vinu iz Nikoreišta na primer zdaj zelo povprašujejo v Južni Ameriki. O vinogradih odobesta ki so opremljeni z vinarsko postajo in prostranimi modernimi

kiemli, gre prav tako star sloves. V 18. stoletju so mnogi poljski plemiči kupili vinograde v tem kraju. Potem ko so prisostvovali trgovci so s sodi odhajali na Poljsko. In ne samo to. Tedanji popotnik je pozimi lahko pogosto srečal dolge vlakne sani, natošeni s hrastovimi sodi. Vsi so prihajali iz Odobesta. Pod nadzorstvom donskih kozakov so potovali v Harikov, Kijev in na Krim. V zahvalno za zaslužek, ki so si ga pridobili, so pravošlavlja trgovci leta 1777 postavili vladarju cerkev z imenom »kozarka cer-

ZELO DOBRA OCENA ROMUNSKIH VIN V LJUBLJANI

Pri ocenjevanju vin ob mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani so bila vina in druge pijače iz Romunije zelo dobro ocenjena. Dobile so 8 zlatih, 21 srebrnih in 6 bronastih medalj. Ocenjevalna komisija je podelila vrsti romunskega vina MUSCAT OTTONEL najvišje število točk.

vinsko trto gojili v teh krajih mnogo pred našim štetiem. Nedavno, v času ko se po francoskih vinogradih pustila filokserska, je bilo moč v velikih pariških restavracijah za drag denar dobiti eno naših znanih vin »Kotnar«, ki so ga prodajali pod pesniškim imenom »Moldavski bisers. Dumas — oče ga je poznal. O njem govori v svojem »Dictionaire de cuisine«. Toda čemur se moramo res čuditi, je to, da je Dumas vedel, da je najboljšo vino tega vinograda »Crna Fetaska«, podrobnost, za ka-

DNEVNE NOVICE

NOCNA ZDRAVNISKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE NA BOLNIŠKOVEM DOMU OD 20. DO 7. URE ZJUTRAJ, OB NEDELJAH IN PRAZNIŠKIH VES DAN

Zdravstveni dom Center: dr. Mis Dušan, tel. 31-294, Poljanska c. 13. V odsotnosti zdravnika klicati telefon LM 30-200.

Zdravstveni dom občine Ljubljana Bežigrad: Dr. Ramšak Milan, Peskova 12, telefon 30-889.

Zdravstveni dom Ljubljana-Siška: Dr. Ježeršek Pavle, Knezova ul. 11, telefon 21-744.

Zdravstveni dom Ljubljana-Vič: Dr. Jagodič Boris, stan. v Rožna dol. cesta XV/1a, telefon 22-457. V primeru zdravnikove odsotnosti kličite tel. št. 21-494. — Nedeljska dežurna služba v amb. Mirje, Rimska c. 31, telefon 21-797 od 8. do 14. ure.

Zdravstveni dom Rudnik Dr. Lobe Franc, Njegosova 25, telefon 21-341. V odsotnosti zdravnika klicati telefon LM 20-509. — V soboto dežurna služba že od 18. ure dalje.

Zdravstveni dom Moste: Dr. Juvan Zlata, Krekova ul. 5 — ZD Moste, tel. št. 31-359. V odsotnosti zdravnika kličite tel. LM 30-300. Če z danjšjo obisko na domovih pacientov vsi zdravniki ZD-Moste.

Kolikor plačat — toliko dobiš! Če hoče prvovrstno mastno kremo, potem zahtevaj »ULTRAGIN« — sport kremo.

Vaska drogerija, špecerija, zdravila, vsaka trgovina, ki prodaja milo za gospodinjstvo, prodaja tudi »FLEX« — za čiščenje madežev samo »FLEX«.

OPOZORILO
Opozarjamo vsa podjetja in ustanove na področju LR Slovenija, da je bila dne 3. septembra 1957 izdajena štampiljka pod imenom: Zadržano trgovsko podjetje »Naš vrt«, Ljubljana, Mikošičeva 30.

Kremser Schmidtova razstava. Danes bo ob 17. uri strokovno vodstvo v Narodni galeriji.

Zavod za varjenje LRS v Ljubljani, Ptujška ulica 11 (Bežigrad, nasproti Stadionu) odvarja jesenske varilske tečaje z osnovnim in nadaljevalnim tečajem za obično varjenje dne 10. septembra t. l. ob 8 uri zjutraj.

Vsem, ki ste ob izgubi našega draga očeta

Franca Rozina-Tomšeta
soštustovali z nami, poklonili toliko prekrasnih vencev in cvetja, ter ga spremili na njegovi zadnji poti, naša iskrena zahvala.

Posebno se zahvalujemo gostilničarstvu iz Zasavja, obrtnikom, rudarski godbi in tov. govorniku za poslovitno besedo, kakor tudi vsem srodnikom, prijateljem, sosedom in znancem.

Trbovlje, dne 2. 9. 1957
Zalujoči otroci: Zinka, Silva, Franc in Lado

Vsem srodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi sinček

BORIS VEZOVNIK

Dekani, Portoroč, Piran, Doblar in Maribor, dne 4. septembra 1957.

Zalujoči: oče, mati, bratec Igor in družine Medvedšek, Ipavec, Kragelj in Koci.

Vsem srodnikom, znancem in prijateljem sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil v 79. letu starosti nad vse ljubljeni mož, oče, stari oče, brat in stric

IVAN MAJCEN

upokojenec
Pokojni je umrl dne 4. septembra 1957 po hudi bolezni v Ljubljani, Rudnik, Peruzzijska 67.

Pogreb bo v petek, dne 6. septembra 1957 ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške veže.

Ljubljana, Sežana, dne 4. septembra 1957.
Zalujoči: žena Marija, hčerka Milka, por. Žagar, mož Janez, vnuka Vojko in Zorka, družina Klanšek, sestri Marija in Tončka, brata Jože in Pavle ter ostalo sorodstvo.

Isti trenutek se je utrnila luč, Parkerju je udaril na ušesa glas, ki ga ni niti v sanjah pričakoval, jasni, porogljivi ženski smeh!

»Stopite pet korakov naprej in se ustavite pri mizi! Sedite in položite samokres na mizo! Stela bom do tri!«

Parker ni odgovoril, spoznaval je, da je prišel v roke močnemu, hladno preudarnemu nasprotniku. In je slišal: »Ena...« Niti v k mizi, stol je zaskrpal pod njegovo težo. »Dve...« Parker je segel v žep. Na mizi je zaropotalo, od vrat se je spet oglasil smeh. Klik, in luč je spet gorela.

»Ne premikajte se!« Te sunkovito izgovorjene besede so prišle iz Parkerjevih ust, samokres v njegovi roki pa je grozil ženski med vratci. Brž je spoznala, da inšpektorju ni do šale, toda na njenem obrazu ni trznila niti mišica. Na obrazu? Parker je opazil le spodnjo polovico obraza, čelo in oči pa je zakrivala črna žametna maska. Njena desnica, ki je držala samokres, ji je ohlapno

Sekcija Maribor, Kneza Koclja 14, pa z osnovnim tečajem za obično varjenje dne 10. t. m. — Informacije in pojasnila: Uprava Zavoda za varjenje LRS, Ljubljana, Erjavčeva 15, tel. 22-318.

Drevi v Krizanke! Ob 20. uri večer jugoslovanskih plesov in pesmi. Sodelujejo Akademski folklorna plesna skupina »France Marolt«, Akademski okelet in veseli planšarji. Maroltovi bodo podali pisan in bogat spored slovenskih, makedonskih, šumadijskih in vojvodinskih plesov. Akademski okelet in veseli planšarji pa bodo povežali njihove folklorne točke v zaključno estasko celoto. Vstopnice so na razpolago danes od 18 do 13 in od 17 do 20 ure pri festivalni blagajni v Krizankah. Vstopnina: 120, 80 in 50 dinarjev. Ob slabem vremenu bo prireditve na Gosposdarskem razstavišču, lejer boste v tem primeru lahko dobili vstopnice od 17 do 20. Obiščimo zanimivo prireditve, ki vam bo nudila priložnost užika ob izvajanju najlepših jugoslovanskih plesov. Občinstvu priporočamo, da se topleje obleče.

LJUBLJANČANI, OKOLIČANI!
V nedeljo 8. septembra vsi na VELIKO JAVNO TOMBOLO, ki je priredil Zveza borcev Rožna dolina ob 15 v Tivoliju. Motorno kolo, šivalni stroj, radio, ženska in moška kolesa, vreča moke in še druge dragocene premije. Nad 400 praktičnih dobrot!

Vse šolske knjige in šolske potrebščine v veliki izbiri dobite pri Državni založbi Slovenije, Ljubljana, Mestni trg 26, Trg revolucije 19 in Copena ul.

GLEDALIŠČA
DRAMA LJUBLJANA
Sobota, 7. sept. 1957, ob 20. Richard Nash: »Mojster za dež« — Izven in za podeželje.

Po gostovanjih v Celju, Kopru in Piranu začnejo Drama SNG v soboto 7. septembra 8 predstavami v Ljubljani. V predsezoni bodo na vrsti ponovitev najbolj uspešnih komedij iz minule sezone. Na prvo letošnje ponovitve Nasheve romantične komedije »Mojster za dež« bodo vstopnice v prodaji od četrtka, 5. sept. dalje pri dnevnih blagajni.

MARIBORSKE VESTI
Dežurna lekarna:
Četrtek, 5. 9. 1957, lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.
Petek, 6. 9. 1957, lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.

KINO
UNION: Amer. barvni cinemascopski film: »Carmen Jones«.
PARTIZAN: Sovj. barv. film: »Mehikanec«.
UDARNIK: Češki film: »Krakati«.

CELJSKE VESTI
CELJSKO GLEDALIŠČE
Četrtek, 5. sept. 1957 ob 20 — Prežihov Voranc: Pernjakovi — Gostovanje v Radečah.
Sobota, 7. sept. 1957 ob 20 — Prežihov Voranc: Pernjakovi — Gostovanje v Ljubnem.
Nedelja, 8. sept. 1957 ob 14 — Prežihov Voranc: Pernjakovi — Gostovanje v Bockni — ob 20 — Prežihov Voranc: Pernjakovi — Gostovanje v Rečici ob Savinji.

KINO
»UNION«: francoski film »Ko bi vsi fantje sveta«.
»METROPOL«: francoski barvni film »Bel Ami« (»Lepti striček«).
»LETNI KINO«: nemški film »Močnejši od noči«.

VESTI IZ KRANJA
»STORŽIČ«: ameriški barvni film »Gla džungla«. V glavni vlogi Charlton Heston in Eleanor Parker. Predstave ob 16, 18 in 20. Danes zadnjič!

PRESEBNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Za sezono 1957/58, razpisuje redni gledališki abonma, za stalne obiskovalce naših predstav. Abonenti dobijo 8 predstav in eno mladinsko igro, iz naslednjega okvirnega repertoarja:

1. Slovenska dela:
France Prešeren: Krst pri Savici
Ivo Branič: Hlapec Jerna
Ivo Branič: Med štirimi stenami
Ev. slovenska novitela.

2. Jugoslovanska dramatika:
Branislav Nušić: Gospa ministrica
Beguvić: Brez tretjega
Slavko Kolar: Svojeja telesa gospodar
Ev. jugoslovanska novitela.

3. Evropska klasika:
Shakespeare: Romeo in Julija
Goldoni: Primorske zdrahe.
4. Moderna klasika:
Garcia Lorca: Verma.
5. Moderna dramatika:
Steinbeck: Divji ogenj
Colette-Loos: Gigi
Robert Hyes: Ure obupa
Casona: Drevesa umirajo stoji
Francis Swan: Ven iz vroče ponve
Nazim Hikmet: Legenda o ljubezni
Leon Kruczowski: Sonnenbrückovi

6. Mladinska dramatika:
Pavel Golja: Uboga Anka
Kristina Bidovec: Nesrečni tolar
Ev. mladinska novitela.

Razpisujemo naslednje abonmaje: Red premijerski — Red A — Red B — Red C — mladinski abonma — Red D — delavski popoldan — Red Srednja tehniška šola, Kranj — ter nedeljski dopoldanski abonma.

IZ ROGASKE SLATINE
Ameriški barvni film »Trobente opolne«. V glavni vlogi Ray Milland, Helena Carter in Forrest Tucker.

VESTI IZ TRBOVELJ
»DELAVSKE DOM«: zaprt!
»SVOBODA-TRBOVLJE II«: ameriški film »Pod okriljem zakona«. V gl. vlogi Edmond O'Brien.

Vesti iz Jesenic in okolice
Zdravniško dežurno službo ima na Jesenicah dr. Avgust Tancar. Gosposvetska cesta.

KINO
»RADIO«: ameriški film »Tujec me je polical«. V glavni vlogi Gary Merrill, Shelly Winters, Michael Rennie in Bette Davis. Predstavi ob 18 in 20. V petek isti spored — zadnjič!
»PLAVZI«: ameriški film »Na morilčevih sledih«. Predstavi ob 18 in 20. V petek isti spored — zadnjič!

DRUŽNI OGLASI
CELJE-LJUBLJANA. Veliko komfortno trisobno stanovanje v najstročnejem centru Celja takoj zamenjam za podobno v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku. 878
BENCINSKI MOTOR-TEMPO 71/2 KM — primeren za stavbinca, ugodno prodam. Prodaj Felice — topolino in razne avtomobilske dele. Naslov v podružnici Ljudske pravice Celje.

RUŠKA TEKSTILNA INDUSTRIJA • RUŠE
razpisuje delovno mesto za

vodjo barvarne

POGOJI: absoluten tekstilne šole — apreter, absoluten kemolaborantske šole s prakso v tekstilni stroki — ali barvar z dolgoletno prakso

Pismene ponudbe s kratkim opisom dosežanjega službovanja pošljite na Ruško tekstilno industrijo, Ruše. Nastop službe takoj. — Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru. 2070

SOLSTVO

Tehniška srednja šola v Ljubljani sporoča, da se začnejo diplomski in popravni diplomski izpiti v soboto, 7. septembra 1957, ob 8. uri. — RAVNATELJSTVO.

VESTI IZ KRANJA

»STORŽIČ«: ameriški barvni film »Gla džungla«. V glavni vlogi Charlton Heston in Eleanor Parker. Predstave ob 16, 18 in 20. Danes zadnjič!

PRESEBNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Za sezono 1957/58, razpisuje redni gledališki abonma, za stalne obiskovalce naših predstav. Abonenti dobijo 8 predstav in eno mladinsko igro, iz naslednjega okvirnega repertoarja:

1. Slovenska dela:
France Prešeren: Krst pri Savici
Ivo Branič: Hlapec Jerna
Ivo Branič: Med štirimi stenami
Ev. slovenska novitela.

2. Jugoslovanska dramatika:
Branislav Nušić: Gospa ministrica
Beguvić: Brez tretjega
Slavko Kolar: Svojeja telesa gospodar
Ev. jugoslovanska novitela.

3. Evropska klasika:
Shakespeare: Romeo in Julija
Goldoni: Primorske zdrahe.
4. Moderna klasika:
Garcia Lorca: Verma.
5. Moderna dramatika:
Steinbeck: Divji ogenj
Colette-Loos: Gigi
Robert Hyes: Ure obupa
Casona: Drevesa umirajo stoji
Francis Swan: Ven iz vroče ponve
Nazim Hikmet: Legenda o ljubezni
Leon Kruczowski: Sonnenbrückovi

6. Mladinska dramatika:
Pavel Golja: Uboga Anka
Kristina Bidovec: Nesrečni tolar
Ev. mladinska novitela.

Razpisujemo naslednje abonmaje: Red premijerski — Red A — Red B — Red C — mladinski abonma — Red D — delavski popoldan — Red Srednja tehniška šola, Kranj — ter nedeljski dopoldanski abonma.

IZREDNI ABONMAJI:
Za podjetja, ustanove, zavode, šole, organizacije in druge skupine, bo gledališče na željo uredilo posebne abonmaje in izvedlo zaključene predstave posameznih del.

Cene in plačilni pogoji:
Abonenti imajo 10 odstotkov popusta, od rednih gledaliških cen. Za mladinske abonmaje ostane enotna cena 240 din. za delavski pa 120 din.

Vpisovanje abonmajev:
Prijava za abonma sezona 1957/58 sprejemajo od 8. do 15. sept. dnevno od 8-12 ure in od 18-20 ure. Ob nedeljah pa od 10-12 ure pri blagajni Prešernovega gledališča, Kranj, Titov trg 5, telef. 355. Lanskim abonentom bodo zadržali sedeže do 12. septembra 1957.

Gledališke prične z redno sezono z 20. septembrom, s premiero Shakespeare: Romeo in Julija.
Poleg tega obveščamo cene obiskovalce, da bodo v naslednji sezoni gostovala pri nas: SNG Drama, Ljubljana, Mestno gledališče, Ljubljana, Slovensko ljudsko gledališče iz Celja ter SNG iz Trsta.

2 BLEDA

Ameriška barvna risanka »Plutonove in Pajne pustolovščine«. Predstavi ob 18 in 20.30.

IZ MURSKÉ SOBOTE

»PARK«: ameriški barvni film »Karneval v Texasu«. V glavni vlogi Esther Williams, Howard Keel, Red Skelton in Ann Miller. Predstava ob 20.

VESTI IZ KOPRA

GLEDALIŠČE SLOVENSKEGA PRIMORJA V KOPRU
Sobota 7. septembra ob 20. uri Dobričanin: »Skupno stanovanje« — predstava v Kozini
Nedelja, 8. septembra ob 20. uri Dobričanin: »Skupno stanovanje« — predstava v Komnu

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Slovenski film

Ne čakaj na maj

Tednik »Zivljenje ni greh« samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Metka Gabrijeleč in Frane Trefalt. Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 14 dalje, za matinejo pa od 9. dalje.

KINO »VIČ«

Ameriški barvni film

»Vrni se striček Vili«

Tednik »Filmske novice št. 35«. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Glenn Ford in Terry Moore. Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«

sovj. barvni film

»Enajstirideset«, Tednik, F. N. 35.

Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. V glavni vlogi: Iolanda Izvicikja.

KINO »SLOGA«

kit. film »Belolaso dekle«. Brez tretjega.

Predstava ob 16, 18, 20 in 21. uri.

Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30-11 in od 14. ure dalje.

KINO »SOCA«: Zaradi gradbenih del zaprt!

KINO LETNI »BEZIGRAD«

amer. film

»Vzhodna-zahodna stran«. Predstave ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8,

predvaja ameriški barvni film »Robinson Crusoe«. Predstavi vsak dan ob 10 in 15.

KINO »LITOSTROJ«: jugoslovanski film »Tuja zemlja«. Tednik »F. N. 34«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave. Danes zadnjič!

KINO »TRIGLAV«

Francoski barvni film

»PUSTOLOVŠČINE SEVILJSKEGA BRIVCA«

Tednik. V glavni vlogi Luis Mariano, Lolita Sevilla in Daniele Godet. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »SIŠKA«

Francoski film

Intrigantke

V glavni vlogi Raymond Rouleau, Jeanne Moreau. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 14 ure dalje. Danes zadnjič!

RADIO LJUBLJANA

Sporod za četrtek, 5. septembra

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 5.30-6.40 Reklame — 6.40-6.45 Naš jedilnik — 7.10-8.00 Zabavna beseda mladim poslušalcem — 8.05 Partizanske melodije in delovne pesmi — 8.35 Janez Krstnik Novak; Figaro (scenska glasba k Linhartovi veselotigri »Veseli dan ali Matiček se ženi«) — 9.00 Utrinki iz literature — Konstantin Fedin: Transvaal - I. — 9.20 Zabavna glasba — 10.10 Popularne melodije iz orkestralne glasbe — 11.00 Dober dan, otroci! (Anđelko Ristič: Na zvrhanem vozni — 11.15 Pesmi za naše male — 11.30 Prihujljene pesmi in melodije — 12.00 Igrajo veliki zabavni orkestri — 12.30 Kmetijski nasveti — Franc. Kafol: Naprava domače pišaje iz sadja in grozdja — 12.40 Vilim Markovič: Rapsodija v A-duru — 13.15 Četrtr ure z ansamblom Victor Silvester — 13.30 Zbori, scene in medigre iz oper G. Verdija, E. Papandopula, G. Puccinija, G. Rossinija in Z. Kodalyja — 14.20 Sport — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.40 Radijski roman — 16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji — 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku — 18.00 Četrkova revija — 18.15 Aram Hataturjan: Sulta iz baleta »Gayane« — 18.45 Radijska univerza — Dr. Alojzij Šef: Prehitevaljoča rast — 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Četrkov večer domačih pesmi in napevov — 20.50 Tedenski notranjepolitični pregled — 21.00 Iz zakladnice predhodnikov im-

prestonizma — 21.30 Moja pesem k Tebi sanja... — 22.15 Moderna plesna glasba — 23.00-23.15 in 23.30-24.00 Odjaja za tujino (prenos iz Zagreba)

II. program

14.00 Revija zabavnih popevk — 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved — 16.10 Ljubljanska kronika in obvestila — 15.20-16.00 Zvonimar Ciglič: Prva simfonija

»E L A N«

tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem

takoj zaposli naslednje delovne moči:

inženirja kemije

z nalogo, da organizira laboratorij in ga tudi vodi

strojnega inženirja

za šefa konstrukcije.

finančnega knjigovodja

za vodenje finančnega knjigovodstva z ustreznim prakso in srednješolsko izobrazbo

Interesenti naj se osebno zgledajo v upravi tovarne.

2871

Španska PLOŠČAD

Isti trenutek se je utrnila luč, Parkerju je udaril na ušesa glas, ki ga ni niti v sanjah pričakoval, jasni, porogljivi ženski smeh!

»Stopite pet korakov naprej in se ustavite pri mizi! Sedite in položite samokres na mizo! Stela bom do tri!«

Parker ni odgovoril, spoznaval je, da je prišel v roke močnemu, hladno preudarnemu nasprotniku. In je slišal: »Ena...« Niti v k mizi, stol je zaskrpal pod njegovo težo. »Dve...« Parker je segel v žep. Na mizi je zaropotalo, od vrat se je spet oglasil smeh. Klik, in luč je spet gorela.

»Ne premikajte se!« Te sunkovito izgovorjene besede so prišle iz Parkerjevih ust, samokres v njegovi roki pa je grozil ženski med vratci. Brž je spoznala, da inšpektorju ni do šale, toda na njenem obrazu ni trznila niti mišica. Na obrazu? Parker je opazil le spodnjo polovico obraza, čelo in oči pa je zakrivala črna žametna maska. Njena desnica, ki je držala samokres, ji je ohlapno

visela ob životu. Na mizi je ležal Parkerjev težki žepni nož — prevara mu je povsem uspela.

»Izpustite samokres na tla!« je ukazal detektiv in ženska ga je ubogala. Stopil je k njej in z nogo porinil orožje vstran. »Stopite k mizi in sedite!« Spet je poslušala njegov ukaz, celo roke je položila na mizo, po vsem videzu je že bila vajena takega in podobnih položajev. Njeno torbico je Parker porinil na nasprotni rob mize, ona pa ga je nenadoma vprašala: »Ali smem prižgati cigareto?« Vprašanje je bilo izrečeno tjavdan, Parker pa je dobro vedel, da ima opravka s premetenim nasprotnikom, zato je sam odprl torbico, odprl tudi zlato tobaknico in ji jo ponudil. Skrbno je izbrala cigareto, Parker pa ji jo je prižgal. Potem je tudi on sedel: »Ali v družbi ne jemljete maske z obraza?«

»Le v družbi povabljenih gostov,« mu je zakrkljivo odgovorila. In potem nenadoma: »Čelo za človeka od Yarda ste zelo temeljitji!«

Parker je skoraj ljubkavalno pobožal samokres na mizi pred seboj. »Če ste tudi tako pametni, kakor ste temeljitji...« se mu je nasmehnila in mu puhnila dim v obraz. Tisti trenutek, ko so njegove nosnice ujele cigaretni dim, je presenečen dvignil glavo: ženska je kadila opijsko cigareto!

Posebej je poudaril vsako besedo svojega odgovora: »Seveda ne delam vsega sam... Moje temeljitost ste že pohvalili, za pamet pa, no, saj je še čas! Ali bi mi povedali...«

»Zakaj nosim masko?« mu je skočila v besedo. »Seveda, prav rada! Zato, da bi me ne videli v obraz!«

Odločil se je za napad naravnost: »In zakaj bi ne mog

KOVČKI SO BILI PRAZNI

● Vse kaže, da Mussolinijevo ime ne more izginiti s strani italijanskih listov, ki že več let objavljajo najrazličnejše »skrivnosti« v zvezi z osebnostjo fašističnega diktatorja. O njem bi najbrž ne pisali toliko, če bi bil živ.

● Komaj se je nekoliko pomirila zadeva v zvezi z dnevniki, s katerimi so skušali zaslužiti nekateri Mussolinijevi sodelavci, že je prišlo na dan nekaj novega.

To pot ne gre za malenkost, saj pišejo listi o dragocenostih, ki so vredne okoli 100 milijonov lir. Vsaj pravijo, da so bili toliko vredni predmeti, ki sta jih hči Mussolinijevega brata in njen mož Fabri leta 1945 izročila v varstvo bivšemu japonskemu veleposlaniku v Italiji. To je bilo v dneh zloma Mussolinijeve republike, ko so člani diktatorjeve družine v splošni zmešnjavi skušali rešiti, kar se je rešiti dalo. Osebnost japonskega veleposla-

nika je bila takrat posebno primerna že zato, ker je diplomat lahko potoval čez italijansko-švicarsko mejo, kadar ga je bilo volja.

Po vsem videzu se je japonski veleposlanik Hidaki v Rimu

Dolga leta je preživel francoski etnolog Marcel Griaule pri črnem plemenu Dogon v Sudanu, malo pred smrtjo pa se je vrnil v Pariz. Ko so člani tega plemena izvedeli za smrt svojega prijatelja in učitelja, so ga vsaj simbolično pokopali po obredih svojega rodu. Za to so potrebovali lutko (na sliki), ker pokojnikovega trupla niso mogli dobiti iz Pariza. Svojega dobrotnika so najprej počastili z vsemi plemenski častmi, nato pa so sežgali njegovo lutko

ujeljavjal zares vsestransko, saj v zadnjih letih pri pranju umazanega fašističnega perila pogosto omenjajo njegovo ime, zlasti pa še v zvezi z dokumenti in z lastnino družine Mussolini.

Hidaki je srečno prebrodil vse težave, ki so se v Italiji zvrstile po zlomu osi. Po ameriški zasedbi njegove japonske domovine je imel diplomat nekaj težav, potem pa se je spet vrnil v diplomatski zbor, ker Američani po vsem videzu niso mogli prezreti njegovih strokovnih sposobnosti. Tako je bivši ambasador pozabil svoje nekdanje prijatelje, ti pa so tembolj mislili nanj. In ne brez vzroka! Mussolinijeva nečakinja in njen mož sta vložila tožbo za sedem velikih kovčkov dragocenosti, ki sta jih izročila Hidakiju. V njih je bilo 180 kg srebrnine, draguljev, krzna, preprog, gobelinov, redkih rokopicov in še mnogo drugih reči. Mussolinijeva sorodnica zatrjuje, da je Hidaki obljubil spraviti vse to čez mejo v Bern in hraniti dragocenosti do konca vojne v japonskem veleposlanstvu. Ko sta po vojni prišla zakonca Fabri v Bern, ni bilo o Hidakiju ne duha ne sluha, njuni kovčki pa so bili prazni.

Pisala sta na Japonsko in zahtevala pojasnilo. Bivši poslanik, prijatelj Mussolinijeve družine, je imel po vsem videzu preveč dela s proizvodnjo hladilnikov, zato je Fabrijeva navsezadnje minilo potrpljenje. In je pri-

Mussolinijevi sorodniki tožijo bivšega japonskega veleposlanika

v Tokiu še nekateri drugi nekdanji uslužbenci japonskega veleposlanstva v Rimu.

Vse skupaj se torej ovija v skrivnost, Mussolinijevi sorodniki pa vztrajajo pri svoji zahtevi, zato so vložili tožbo pri rimskem sodišču, ki bo sredi oktobra razpravljalo o zadevi.

Francoska polarna postaja

Na grönlandski ledeniški planoti so štirje mladi Francozi, člani polarne ekspedicije, ki so se pred letom dni spustili s padali, izkopali v led znanstveno oporišče. Njihova baza je 2900 m nad morjem, povprečna temperatura pa znaša minus 39 stopinj. To je eno najpomembnejših središč za vremenoslovne in ledeniške raziskave, ki bodo glede na mednarodno geofizikalno leto velikega pomena za znanstvenike vsega sveta.

Skrivnost Keopsove piramide

V severnem delu Nilske doline se je do današnjih dni ohranilo okoli 130 piramid, ki vse izvirajo iz najstarejših časov egiptovske zgodovine. Največje med njimi je dal po starem izročilu zgraditi faraon Keops. Njegova piramida, ki so jo antični narodi prištevali med »svetovna čuda«, ni samo največja, marveč tudi najstarejša med vsemi.

Ze od pradavnih časov je veljala Keopsova piramida za skriv-

Drobne ZANIMIVOSTI

KAJ JE RAZKOŠJE

V neki angleški osnovni šoli je učitelj razlagal učencem, da je razkošje »nekaj zelo prejetnega, vendar ne nujno potrebnega«. Potem je hotel ugotoviti, kako so učenci razumeli njegovo razlago in jim je naročil, naj povedo primere. Otroci so seveda takoj pomislili na besede, ki so jih slišali doma, in so začeli naštevati: pamet, kopalnica, poljub, sopraga...

DEVETNAJST MILJ VISOKO

Neki ameriški letalski zdravnik je dosegel z balonom višino 19 milj, kar je nov svetovni rekord. Balon se je navpično dvignil iz jame železnega rudnika v Pittsburgu in je po dveh urah dosegel rekorno višino.

UJELA STA DRUŽINO

Šest članov neke ameriške družine je bilo dva dni zaprtih v lastni hiši, kamor sta vdrla gangsterja in jih hotela izsiljevati. Policija je napravila okoli hiše pravo fronto in je začela streljati na izsiljevalca. Eden je bil ubit, drugi se je vdal, članom družine pa se ni zgodilo nič hudega, razen prestopnega strahu seveda.

ABECEDA ZA JEZIK MIAO

Nad dva milijona prebivalcev južne Kitajske govori jezik miao, ki nima lastnih pismenk, marveč uporablja pekinske. V reformi pisave, ki jo pripravljajo na Kitajskem, so začeli jezikoslovci proučevati ta jezik, da bi ugotovili možnosti za novo pisavo. Dva milijona ljudi govori jezik, nima pa pisave, zato jih seznanimo z abecedo, so sklenili kitajski jezikoslovci, ki so poslali med ljudi 120 strokovnjakov, da bodo prvič v kitajski zgodovini propagirali preprosto latinico.

Greta Andersen, olimpijska zmagovalka iz leta 1948 v plavanju na 100 m crawl, je nedavno preplavala Rokavski preliv med Calaisom in Doverjem v 13 urah in 53 minutah. Posnetek jo kaže vso izčrpano ob prihodu na angleško obalo

Kaj je odkril Smith v zvezi z veliko granitno grobnico, ki je bila edina v vsej piramidi? Našli so jo v kraljevi dvorani prazno in

ATOMSKI REAKTOR V GRUZIJI

V Gruziji so začeli graditi poskusni atomski reaktor, s katerim bodo pridobivali izotope za znanstvene ustanove. Zakavkazija. Močnejši za uporabo atomske energije v mikro-ljubne namene proučuje v Gruziji 30 znanstveno-raziskovalnih ustanov.

PETNAJST NADSTROPIJ GLOBOKO

Inkasant Joseph Kline je padel skozi okno nekega newyorškega nebotičnika 15 nadstropij globoko, vendar je ostal živ. Dobil je hujše notranje poškodbe, zlomil si je levo roko, v bolnišnici pa so povedali, da si bo kmalu spet opomogel.

AMERICANI IN KAVA

Po poročilih panameriškega urada za trgovino s kavo so državljani ZDA popili lani 125 milijard skodelic kave. To je rekord v potrošnji kave v ZDA.

V SKLADU S PREDPISI

Vlomilci, ki so odnesli s finančnega odseka v ameriškem mestu York 57.518 dolarjev, so pustili na vidnem mestu 518 dolarjev in listek: »To je za davek na dohodek in promet.«

KAJ JE VINO

Združenje francoskih vinskih trgovcev je pripravilo lastnikom gostinskih obratov, naj na vidnem mestu obesijo del pridelke, ki jo je imel nedavno pariški škof: »Vino ni hudičeva iznajdba, marveč ga je ljudem dal bog, ki ve, kaj je dobro...«

»V vsej Veliki Britaniji je okoli trideset sokolarjev.« je dejal gojitelj teh roparic Henry, ki se je nedavno vrnil s potovanja po Norveški in je prinesel s seboj štiriletnega sokola, ki ga ima na prstu. Mož se zelo zavzema za razširjanje tega srednjeveškega športa. Povedal je, da je nekemu ameriškega sokolarju uspelo že tako dobro zdresirati sokole, da so zasledovali plen do 20 km daleč in se potem vrnil h gospodarju

Otroški KARNEVAL

Willy Kressmann, župan berlinske četrti Kreuzberg, se je spomnil nečesa nenavadnega: kot ljubitelj cirkuskih atrakcij je sklenil, da bodo v mestni sejni dvorani organizirali cirkuske predstave. To je samo del velikega festivala, ki je trajal v Kreuzbergu celih štirinajst dni. Skupina klovnov in drugih artistov se je porazdelila v mestni sejni dvorani in tam zabavala občinstvo, s posebnimi točkami

Mestna sejna dvorana v berlinski četrti Kreuzberg se je spremenila v cirkusko areno

pa so nastopili tudi amaterski kavboji in posnemalci Indijancev. Predsednik občine se je preoblekel v poglavarja indijanskega plemena Sioux in je na odru prižgal tradicionalno indijansko pipo.

Med predstavo je imel župan Kressmann indijansko ime Mato Imiza, kar bi se reklo po naše »Indijanski medved«. Potem je družstvo prijateljev cirkusa privedlo slavnostni sprejem.

Eno izmed magistratnih dvoran so spremenili v muzej cirkuske umetnosti. Tam so gledalci občudovali slovito Chaplinovo palico, in protezo nekega krotilca levov, ki so mu zveri odtrgale roko. Posebna muzejska zanimivost je noga cirkuskega slona, pod katero sta izdihnila dva čuvaja. Vse to je bilo razstavljeno v sejni dvorani, vstopnina pa je znašala le 20 pfenigov.

V Viktorijinem parku, ki je na področju iste mestne četrti, so pripravili v festivalnih dneh razne prireditve in zabavne sporede, ki jih je sestavil občinski festivalni odbor. Med drugim je bil obiskovalcem na razpolago teleskop najnovejšega tipa, zraven pa so stali avtomati za najrazličnejše igre.

Župan je — to pot brez indijanskih peres — spregovoril ugodno besedo za otroško slavo, ki so ga privedli na mejo med vzhodnim in zahodnim delom Berlina. Iz vzhodnega Berlina so povabili 300 dečkov in deklic, ki so preživeli lep dan v družbi svojih vrstnikov iz zahodnega dela mesta. Nad slavnostnim prostom so razpeli čez ulico transparente z napisi »Vzhod in Zahod sta eno«.

Otroški festival, ki je tako dobil nekakšen meddržavni pomen, je pokazal željo Berlinčanov po odstranitvi dosedanjih mej. Na otroškem slavu sta igrali dve vojaški godbi, ena ameriška, druga francoska, med zastavami na festivalnem prostoru pa je bila tudi sovjetska. Berlinske ulice, ki jih seka meja med vzhodnim in zahodnim delom, so dobile v festivalnih dneh zares nevzdržljivo podobo.

nost. Pri vsaki zgradbi, ki pripada določenemu časovnemu obdobju in stilu, je mogoče spremljati postopni razvoj tega sloga, vse to pa za Keopsovo piramido ne velja.

Vse druge piramide, ki so jih zgradili pozneje, so pravzaprav le slabe kopije prve, ki je visoka 147,8 metra. Šest gornjih plasti je v dolgih stoletjih izginito, zato se zaključuje z vodoravno ploskvijo. V njeni notranjosti so trije prostori: kraljev, kraljičin in podzemeljska grobnica, ki pa ni popolnoma dograjena. Vsi ti prostori sploh niso okrašeni. Na notranjih zidovih Keopsove piramide vse doslej niso odkrili niti sledu kakšne slike ali preprostega zapiska.

Prvi, ki mu je uspelo priti v Keopsovo piramido, je bil kalif Al Mamun. V njej je našel le neokrašeno raket iz brusenega granita. Pozneje so to piramido preiskovali najrazličnejši zgodovinarji, egiptologi in celo astronomi. Tako je škotski astronom Smith objavil knjigo o svojih dolgoletnih raziskavah. Se zdaj ne vemo, ali so odkritja, do katerih je prišel, igra naključja ali delo človeškega razuma.

Prvo odkritje matematične narave na Keopsovi piramidi je bilo naslednje: če obseg osnovnih stranic piramide razdelimo z njeno

Nove naprave za umetni dež

Avstralski znanstveniki bodo v prihodnjih dneh skušali električno bombardirati oblake v višini 10.000 metrov, da bi povzročili umetni dež nad tistimi avstralskimi pokrajinami, ki jih je letos hudo prizadela suša. Na veliko vojaško letalo znanke »Lincoln« bodo montirali poseben selektrostatični sejalnik, ki bo z dvema, okoli sto metrov dolgima kabloma spuščal v oblake električne naboje z napetostjo 50.000 voltov. Pravzaprav gre za poskus, da bi umetno povzročili ionizacijo, kakršni so izpostavljeni oblaki v naravi zaradi nenehnega bombardiranja kozmičnih žarkov.

Negovalke v danskih otroških vrtcih so poskrbele za varnost svojih malčkov pri prehodih čez prometna križišča s tem, da so napele dvoje vrvi, za kateri se držijo malčki na sprehodu po mestnih ulicah

brez pokrova. Omenjeni raziskovalec se strinja z najboljšimi egiptologi, da gre za ostanek Keopsovega sarkofaga. Smith domneva, da je pozabljena granitna raket pravzaprav nekakšna prastara »merska enota« za obseg, iz katere so nastale vse druge manjše in večje mere, po katerih so gradili to največjo piramido.

Težke tovore je mogoče metati iz letal s padali na ogrodju, kakor kaže posnetek. Konstrukcija te ploščadi je iz magnezija, spodaj pa so pritrjene nanjo velike vreče iz kombinacije gume in nylona. Dokler je to ogrodje v letalu, so vreče prazne, brž ko zdrsne s tvorom v globino, pa se avtomatično napihnejo. Nekaj trenutkov zatem se odpre veliko padalo in tovorni avto ali kaka druga težka reč varno pristane na tleh

Za dobro voljo

VASE VISOKO BLAGORODJE

Ruska carica Katarina II. je posebila francoskega kiparja Falconeta v Petersburgu, kjer je dobil ordo naročil. Podelila mu je plemiški naslov in ukazala, da ga morajo vsi ogovarjati z »vase visoko blagorodje«. Kipar, ki je zravel z zelo skromnih razmerah, se je najljubnjeje zahvalil in dodal:

»Ta čast je zame kar primer-na, ker sem se rodil v podstrešni sobici.«

»Navetnala sem se že. Plavaj-va zdaj v nasproti smeri od kazalca na urli«

RAZLIKA

Znanega francoskega filmskega komika Fernandela so vprašali, kakšna je razlika med lepo in očarljivo žensko. In je odgovoril: »Eh, lepa je vsaka ženska, ki mi ugaja, očarljiva pa je tista, ki sem ji tudi jaz všeč.«

IGRALSKA ZLOBA

Član milanske Scale Rossi je rekel kolegu po predstavi: »Kadarkoli te vidim na odru, se moram nasmejati do solz.« »In kadar jaz vidim tebe,« mu je odgovoril užaljeni kolega, »mi je tako težko pri srcu, da potem jokam vso noč.«

DVANAJSTKRAT SHAW

Neka angleška revija je pred leti poslala Shawa, naj sodeluje pri anketi z naslednjim vprašanjem: »Naštetje po svojem prepričanju dvanajst najbolj znanih angleških pisateljev.« Shaw je postal naslednji odgovor: »Ena, George Bernard Shaw, dve do dvanajst, George Bernard Shaw. In pripomba: Imena pisateljev niso naštetja po vrednosti, to prepuščam uredniku.«